

GMINA GIDLE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

**Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XLII/198/10 Rady Gminy w Gidlach
z dnia 04.11.2010 r.**

Zespół autorski:

mgr inż. Halina Trzeszczyńska – KT-321

mgr inż. Danuta Żeleźniak

opracowanie graficzne – Łukasz Nocoń

Gidle październik 2010 r.

Spis treści:

I.	UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
	1. Gmina Gidle w regionie.	3
	2. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.	3
	3. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	7
	4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	8
	5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	12
	6. Warunki i jakość życia mieszkańców.	14
	7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	15
	8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.	16
	9. Stan prawny gruntów.	17
	10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	17
	11. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	18
	12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych	18
	13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	18
	14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.	18
	15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.	21
II.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.	
	1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.	22
	2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy	22
	3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.	27
	4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.	30
	5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	33
	6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	35
	7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	36
	8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m ² oraz obszary przestrzeni publicznej.	36
	9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	36
	10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.	37
	11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	38
	12. Obszary lub obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	39
	13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady	39
	14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	39
	15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	39
	16. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.	39
	Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków zagospodarowania	40
	Uzasadnienie przyjętych rozwiązań.	40
	Synteza ustaleń Studium.	40
	Wykaz wykorzystanych materiałów.	42
	Aneks – wykaz stanowisk archeologicznych (tylko w wersji papierowej)	43

I. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Gmina Gidle w regionie.

Gmina Gidle położona jest na południowo-wschodnim krańcu województwa łódzkiego, graniczy z gminą Radomsko, Kobbiele Wielkie, Żytno oraz gminami województwa śląskiego: Dąbrowa Zielona, Kruszyna, Kłomnice.

Zgodnie z podziałem geomorfologicznym leży w prowincji Wyżyny Polski, podprowincji Wyżyna Małopolska, regionie Wyżyna Przedborska i mezoregionie Niecka Włoszczowska.

Ośrodki miejskie, z którymi gmina ma powiązania poprzez komunikację autobusową, to oddalone o kilkanaście kilometrów Radomsko, dalej Częstochowa i przez Koniecpol - Włoszczowa.

2. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

O bardzo bogatym i różnorodnym osadnictwie na ziemiach dzisiejszej gminy Gidle świadczą liczne stanowiska archeologiczne, pochodzące z epoki kamienia, brązu, żelaza, średniowiecza i okresu nowożytnego.

Pierwsze wzmianki o miejscowości Gidle pojawiły się w dokumentach z XIII i XIV wieku. Pierwotnie Gidle były wsią szlachecką, potem przechodziły z rąk do rąk. Należały m.in. do OO Dominikanów, do OO Kartuzów, po 1819 roku weszły w skład dóbr rządowych, po drugim rozbiórce Polski znalazły się pod zaborem pruskim. Wieś słynęła w okolicy z tradycji sztuki ludowej i rękodzielniczej. Od XVI wieku Gidle znane były z kultu Matki Boskiej Gidelskiej. W 1871 roku Józef Sucheni, wynalazca i konstruktor – samouk, założył w Gidlach warsztat kowalski, który wkrótce przekształcił w Fabrykę Narzędzi Gospodarczych, specjalizującą się w wytwarzaniu pługów jednoskibowych, bron polowych, radeł i innych wyrobów. W XX wieku Gidle z typowo rolniczej miejscowości zaczęły przekształcać się w ośrodek rolniczo – przemysłowy. Po II wojnie światowej powstały nowe zakłady pracy: Fabryka Maszyn Rolniczych (później GiFUT), Spółdzielnia „Gidlanka” (później Metalowa Spółdzielnia Pracy), które pod koniec XX wieku uległy rozpadowi.

Drugą pod względem wielkości miejscowością w gminie jest Pławno. Pierwsza wzmianka o Pławnie pochodzi z 1262 roku, kiedy to król Władysław Wstydlivy oddał Pławno klasztorowi Klarysek w Zawichoście. W połowie wieku XIV, kiedy to Pławno było niszczone przez najazdy Tatarów i Jadźwinów, klaryski oddają miejscowość na rzecz kapituły wrocławskiej, której biskupem był wówczas Wincenty z Przerębskich. W rękach tej rodziny Pławno było aż do pierwszych lat XVIII wieku, kiedy ród przestał istnieć. Kolejni właściciele to Kraśniccy, Buczyńscy, Gruszczyccy. W 1544 roku na prośbę Stanisława Przerębskiego, stolnika, podkomorzego ziemi sieradzkiej, na sejmie w Piotrkowie, król Zygmunt I Stary nadaje Pławnu prawa miejskie. Pławno było miastem przez 320 lat. Wiek XVII i początek XVIII to największy rozkwit miasta jako ośrodka rzemieślniczo – handlowego. Główną siłą rozwoju były jarmarki, które odbywały się, co dwa tygodnie we wtorki. Tutejsze wyroby ceramiczne, szewskie, stolarskie, rymarskie sławiły Pławno daleko od jego granic. Przejawem świetności miasta były okazałe budowle użyteczności publicznej (ratusz, areszt miejski, sąd grodzki). Istniała piękna rezydencja z bogatym parkiem (po II wojnie światowej szpital powiatowy), gorzelnia, fabryka sukna i tabaki. W 1864 roku władze carskie odebrały Pławnu prawa miejskie za udział mieszkańców w Powstaniu Styczniowym.

Na przełomie XIX i XX wieku miejscowość była jednym z większych ośrodków sportów konnych na ziemiach polskich. Na urządzonym przez dziedzica Gruszeckiego torze wyścigowym systematycznie odbywały się zawody konne. Inne miejscowości gminy, które pojawiają się w dawnych materiałach pisanych i kartograficznych to Gowarzów (1384 r.), Ciężkowice (1401 r.), Borowa (1791 r.).

Obecnie na obszarze gminy jest 30 miejscowości, w tym 21 wsi sołeckich, o zróżnicowanych układach zabudowy, wyposażeniu w usługi i uzbrojeniu w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji.

Tereny zabudowane.

Gidle i Pławno posiadają wykształcone centra miejscowości z placem – rynkiem, jako główną przestrzenią publiczną, wokół którego rozwijają się usługi. Wychodzące z rynków ulice tworzą wraz z nimi układy przestrzenne o charakterze miejskim, które wpisane są do gminnej ewidencji zabytków.

Zwarta zabudowa wzdłuż jednej drogi, usytuowana po obu jej stronach jest charakterystyczna dla Gowarzowa, Rudy i Górki. W Stęszowie zwarta zabudowa występuje po jednej stronie drogi, po drugiej są liczne luki budowlane.

W Wojnowicach i Ciężkowicach zwarta zabudowa występuje w centralnych częściach tych miejscowości, rozproszona wzdłuż rozgałęziających się dróg.

Pozostałe miejscowości charakteryzuje zabudowa rozproszona.

Zabudowę poszczególnych miejscowości tworzy zabudowa zagrodowa związana z gospodarstwami rolnymi, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa rekreacji indywidualnej (często powstająca z przekształcenia zabudowy zagrodowej), zabudowa usługowa i związana z działalnością gospodarczą.

Zorganizowane osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej występują w Gidlach i Niesulowie, zabudowa wielorodzinna (bloki) zlokalizowana jest w Gidlach, Pławnie i Włynicach.

Zabudowa usługowa.

Obiekty oświaty:

- w miejscowości Gidle – przedszkole (65 dzieci), w budynku wolnostojącym, szkoła podstawowa (5 sal lekcyjnych) i gimnazjum (8 pracowni w tym komputerowa), szkoły w jednym budynku z dobudowaną salą gimnastyczną,
- w miejscowości Pławno – przedszkole (47 dzieci) w zabytkowym budynku podworskim, zespół szkolno-gimnazjalny z salą gimnastyczną (9 pracowni w tym komputerowa, świetlica),
- w miejscowości Ciężkowice - szkoła podstawowa - 6 sal lekcyjnych, pracownia komputerowa, sala gimnastyczna,.

Obiekty usług zdrowia:

- w miejscowości Gidle – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej wyposażony w 6 gabinetów lekarskich – budynek wolnostojący, dwukondygnacyjny, apteka i punkt apteczny – usługi w budynkach mieszkalnych (ul. Częstochowska),
- w miejscowości Pławno - Szpital Powiatowy z oddziałem chorób płuc (13 sal, 48 łóżek) i oddziałem zakaźnym (8 sal, 20 łóżek), w zabytkowym budynku dawnego pałacu z XVII wieku, punkt apteczny, w budynku mieszkalnym (Plac Wolności).

Usługi kultury, reprezentowane są przez:

- Gminny Ośrodek Kultury (przy Urzędzie Gminy) z salą kameralną i sceną, pracownią instruktorską, muzyczną i plastyczną,
- świetlice w Stęszowie, Włynicach, Pławnie, Ludwikowie i Gowarzowie,
- Gminną Bibliotekę publiczną w Gidlach z filiami w Pławnie i w Ciężkowicach przy szkole.

Usługi handlu występują głównie jako wbudowane w obiekty o funkcji mieszkaniowej, a także częściowo, jako wolnostojące pawilony.

Obiekty sportowe:

- Stadion sportowy LKS VIS w Gidlach, ul. Częstochowska 49,
- Stadion sportowy LKS WARTA w Pławnie, ul. Kościelna 8.

Obiekty administracji:

- Urząd Gminy zlokalizowany w zabytkowym pałacyku z XIX wieku, ul. Pławińska 22, Gidle,
- Urząd pocztowy zlokalizowany w zabytkowym budynku z przełomu XIX i XX wieku, Plac Dominikański 8.

Obiekty straży pożarnej:

- 2 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Gidlach ul. Reymonta 2, wyposażone w 2 samochody bojowe, 1 ciężarowy, remiza z garażami,
- 2 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Pławnie ul. Częstochowska 10a, wyposażone w samochód bojowy, remiza,
- jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Wojnowicach – Wojnowice 14, wyposażona w samochód bojowy, remiza,
- jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Ciężkowicach – Ciężkowice 75, wyposażona w samochód bojowy, remiza,
- jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Gowarzowie – Gowarzewo 27, wyposażona w 2 samochody bojowe, remiza.

Obiekty kultu religijnego:

- trzy kościoły w Gidlach: parafialny p.w. Marii Magdaleny, drewniany, położony przy ul. Częstochowska 5, kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w zespole klasztornym O. O. Dominikanów oraz kościół p.w. Matki Boskiej Bolesnej w zespole klasztornym Kartuzów – wpisane do rejestru zabytków,
- kościół p.w. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Pławnie – wpisany do gminnej ewidencji zabytków,
- kościół parafialny w Ciężkowicach.

Obiekty związane z działalnością gospodarczą:

- Berger Company Spółka z o. o. **Gidle**, ul. Reymonta – firma produkująca naczepy samochodowe, części do naczep samochodowych zwykłych i specjalistycznych,
- „Gama Metal” Maciej Górak **Borowa** – firma produkująca drut, specjalizująca się w drutach czarnych ogólnego zastosowania jak i w drutach o specjalnych zastosowaniach, prowadzi sprzedaż technik zamocowań, produkuje siatki zbrojeniowe, zlokalizowana w byłych zabudowaniach Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej,
- Gidpol – Firma Handlowo-Transportowo-Spedycyjna wykonująca usługi w transporcie krajowym i międzynarodowym – **Gidle** ul. Reymonta,
- Piekarnia – **Gidle** ul. Cmentarna,
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego – **Gidle** ul. Reymonta 44,

- Tartak – **Gidle** ul. Pławińska,
- ZUH Transport Międzynarodowy – **Ciężkowice**,
- „KLONEX” firma produkująca meble - **Ciężkowice** 128,.
- P.W. „MIRO – MASZYNY BUDOWLANE” - **Pławno** ul. Gidelska,
- Prohurt S. C. – materiały budowlane – **Pławno** ul. Radomszczańska,
- Tartak – **Pławno** ul. Przedborska,
- Zakład Handlowo – Usługowo - Wytwórczy „Granitech” – **Pławno** ul. Radomszczańska,
- Zakład studniarski Wieloch Mariusz – Pławno,
- Firma produkcyjno – usługowa „Grom” – Pławno,
- Wytwórnia makaronu „Magóst” – Pławno,
- Zabudowa produkcyjno – magazynowa po byłej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (do zagospodarowania) – **Ruda**.

Tereny rolne obejmujące uprawy polowe, łąki i pastwiska w mniejszym lub większym stopniu występują we wszystkich miejscowościach gminy. Z uwagi na istniejący stan prowadzenia gospodarki rolnej, uwarunkowania przyrodnicze oraz uwarunkowania wynikające z położenia miejscowości i ich skomunikowania z ośrodkami miejskimi nie każda z nich powinna być wskazywana do rozwoju rolnictwa. Gospodarka rolna w dalszym ciągu powinna być rozwijana w Ciężkowicach, Wojnowicach, Kotfinie i Kajetanowicach.

Gospodarka rybacka działająca w oparciu o istniejące **stawy hodowlane** we Włynicach i Ojrzeniu może być rozwijana również w innych miejscowościach gminy położonych w dolinach cieków naturalnych, których wody mogą zasilać projektowane stawy.

Tereny leśne obejmują 35,2 % powierzchni gminy. Lasy państwowe Nadleśnictwa Gidle występują w północno-zachodniej części gminy przy granicy z gminą Kruszyna i Radomsko, w części wschodniej, łącząc się z kompleksami leśnymi na terenie gminy Żytno oraz w części południowo-wschodniej, przy granicy z gminą Dąbrowa Zielona. Lasy prywatne w większych skupiskach występują w Stęszowie, Kajetanowicach, Ciężkowicach, Borowej, Zabrodziu, Włynicach.

Obsługa komunikacyjna.

Układ drogowy, obejmujący drogę krajową, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i gminne obsługują obszar gminy i zapewniają jej połączenia z terenami ościennymi. Linia kolejowa relacji Warszawa – Częstochowa (teren zamknięty) przebiegająca wzdłuż północno-zachodniej granicy gminy, ze względu na brak przystanków kolejowych nie jest wykorzystywana przez mieszkańców gminy.

Infrastrukturę komunikacyjną na obszarze gminy tworzą: stacja paliw w Pławnie oraz wydzielone miejsca postojowe zlokalizowane głównie przy obiektach sakralnych i cmentarzach.

Uzbrojenie terenu.

Zaopatrzeniem w energię elektryczną odbywa się poprzez napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia.

W sieć wodociągową wyposażone jest 16 miejscowości gminy.

Kanalizację sanitarną posiadają jedynie Gidle i Pławno. Ścieki sanitarne odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Gidlach.

Działające w miejscowości Pławno gminne składowisko odpadów obojętnych i innych niż niebezpieczne, przewidziane do zamknięcia i rekultywacji w 2010 roku.

Przez obszar gminy przebiegają dwa gazociągi wysokiego ciśnienia relacji Bobry – Częstochowa, które mogłyby być źródłem gazu dla zaopatrzenia potencjalnych odbiorców w gminie.

Obiekty użyteczności publicznej i obiekty usługowe (szkoły, przedszkola) wyposażone są w nowoczesne kotłownie na olej opałowy i ekogroszek.

Jednak do ogrzewania większości obiektów mieszkaniowych i usługowych w gminie wykorzystywane są piece i kotłownie opalane tradycyjnymi paliwami tj. węglem i drewnem.

3. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

Polityka przestrzenna gminy była realizowana w oparciu o Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Gidle z 1990 r., który ustalał wymogi dla kształtowania i ochrony ładu przestrzennego, ale zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym utracił moc 31.12.2003 r.

Obecnie na obszarze gminy obowiązują trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące bardzo małe tereny w miejscowości Gidle i Wygoda:

- plan obejmujący fragment miejscowości Wygoda z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową – Uchwała Nr 184/XXX/01 Rady Gminy w Gidlach z dnia 29 marca 2001 r.
- plan obejmujący tereny zabudowy usługowej w Gidlach przy ul. Pławińskiej – Uchwała Nr XL/238/2002 Rady Gminy w Gidlach z dnia 14 lutego 2002 r.
- plan obejmujący tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej w rejonie ul. Cmentarnej w Gidlach – Uchwała Nr 85/XIV/99 Rady Gminy w Gidlach z dnia 28 października 1999 r.

Nowa zabudowa na terenie gminy lokalizowana jest w oparciu o wydawane decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego. W decyzjach tych uwzględniana jest polityka przestrzenna gminy określona w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gidle z 2000 roku.

W/w decyzje wydawane są dla niewielkich terenów a przeważnie dla pojedynczych działek gruntu i dlatego nie można ich uznać za skuteczne narzędzie dla kształtowania i ochrony ładu przestrzennego w gminie. Mimo to na terenie gminy nie zaobserwowano realizacji inwestycji, w istotny sposób naruszających istniejący ład przestrzenny.

Biorąc pod uwagę powyższe, dla zachowania i poprawy ładu przestrzennego, przy ustalaniu kierunków zagospodarowania w niniejszym Studium oraz przy formułowaniu ustaleń w opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy należałoby uwzględnić następujące zasady:

- zachowanie linii zabudowy, form architektonicznych, gabarytów obiektów, przy kształtowaniu zabudowy w zabytkowych układach przestrzennych Gidel i Pławna,
- utrzymanie charakteru zabudowy w starych częściach wsi Ruda, Górka i Gowarzędów,
- w pierwszej kolejności wyznaczanie terenów do zabudowy w istniejących lukach budowlanych,

- wprowadzanie funkcji rekreacyjnych i turystycznych do nieużytkowanej zabudowy zagrodowej,
- poszukiwanie funkcji dla zagospodarowania nieużytkowanych obiektów zabytkowych.

4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Teren gminy zalicza się do obszaru o największych zasobach **wód powierzchniowych** w zlewni Odry. Gęstość sieci rzecznej na obszarze gminy wynosi około 1 km /1 km². Główna rzeka Warta jest częściowo uregulowana i obwałowana, co pozwala utrzymać przepustowość doliny dla wezbranych wód powodziowych.

Mniejsze rzeki na obszarze gminy to Wiercica, będąca odbiornikiem ścieków oczyszczonych z istniejącej w Gidlach oczyszczalni ścieków, Wierciczka (Kanał Lodowy), oraz Struga, Widzówka, Patoka, Mękwa, Orzechówka. Poza nimi na terenie gminy występuje wiele niewielkich, bezimiennych cieków odprowadzających wody opadowe.

W północnej części gminy w miejscowości Włynice znajduje się duży kompleks rybnych stawów hodowlanych o powierzchni 35,56 ha, zasilany wodami rzeki Mękwa oraz mniejsze obiekty stawowe zasilane wodami rzeki Orzechówka, zlokalizowane w Kolonii Ojrzeń.

Głównym zagrożeniem dla czystości wód powierzchniowych są ścieki spływające bezpośrednio do tych wód i do gruntu, co wynika z ograniczonego jeszcze dostępu mieszkańców do sieci kanalizacyjnej. Potencjalnym zagrożeniem może być awaria urządzeń na oczyszczalni ścieków w Gidlach i odprowadzenie do Wiercicy ścieków surowych. Warta, Wiercica i Wierciczka wpływają na teren gminy Gidle niosąc zanieczyszczenia z obszarów ościennych, Warta wpływa z województwa śląskiego na teren gminy w klasie IV (wody niezadawalającej jakości), Wiercica w klasie III (zadawalająca jakość wody).

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu opracował „Studium określające obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią dla rzeki Warty”. Wyznaczone w/w Studium tereny zalewowe w dolinie Warty, Wiercicy i Wierciczki (Kanału Lodowego), obejmują obszary zabudowy miejscowości Gowarów, Górki, Ruda i częściowo Wygody i Ciężkowic. Obwałowania przeciwpowodziowe znajdują się w rejonie miejscowości Wygoda, Borowa, Ciężkowice, Zabrodzie,. W chwili obecnej brak jest opracowań dotyczących zagrożeń powodziowych dla pozostałych rzek przepływających przez obszar gminy.

Wody podziemne w utworach kredy górnej stanowią główne źródło zaopatrzenia gminy w wodę. Cała gmina leży w obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 408 – Niecka Miechowska. Znaczna część gminy położona jest w obszarach wskazywanych do ochrony wód. Na wschód od Warty i Wiercicy jest to obszar wysokiej ochrony – OWO, w północnej części gminy w rejonie Stanisławic, Zagórza i Niesulowa znajduje się obszar najwyższej ochrony – ONO.

Ujęcia wody zasilające sieć wodociągową nie mają ustanowionych stref ochrony pośredniej.

Użytkowy poziom wodonośny górnej kredy w ramach GZWP 408 – Niecka Miechowska charakteryzuje się wodami dobrej jakości. Regularnie badane ujęcie

wody w Gidlach (badania w latach 2004 – 2006) posiada wody II klasy, są to wody dobrej jakości. Wartości wskaźników jakości nie wskazują na oddziaływanie antropogeniczne. Potencjalnym zagrożeniem dla czystości wód wglębnych może być niekontrolowane odprowadzanie ścieków do gruntu, składowanie odpadów, awaria na stacji paliw.

Udokumentowane złoża surowców mineralnych to: złoża kruszywa naturalnego „Ruda I” i „Ruda III” w Rudzie, udokumentowane złoża kruszywa naturalnego (piasek średni i drobny) w Wojnowicach oraz złoża torfu Pławno – Kotfin, Ewina i Gidle – Sekursko, które w większości zaliczono do zasobów pozabilansowych ze względu na małą miąższość i nieprzemysłową popielność.

Obszary występowania złóż torfów winny być chronione przed zmianą sposobu użytkowania ze względu na występującą w nich roślinność.

Gleby wysokich klas bonitacyjnych zajmują 33,1 % powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych gminy Gidle. Gleby zaliczane do klas bonitacyjnych od II do IV to: gleby brunatne o odczynie obojętnym i słabo kwaśnym, charakteryzujące się dobrymi właściwościami chemicznymi i fizycznymi występują wyspowo w zachodniej części gminy; od strony Częstochowy przeważają rędziny, wykształcone na wapieniach kredowych; łąki w dolinach rzek położone są na glebach mineralnych oraz torfowych i murszowych.

W strukturze użytków rolnych w gospodarstwach rolnych gleby II – III klasy bonitacyjnej zajmują jedynie 4,5 % powierzchni użytków rolnych a gleby klasy IV – 28,6 %.

Na znacznym obszarze gminy przeważają gleby bielcowe, wytworzone z różnych piasków, glin i utworów pyłowych, zaliczane są do V i VI klasy bonitacyjnej.

Obszary o glebach od II do IV klasy bonitacyjnej oraz obszary zmeliorowanych łąk winny tworzyć rolniczą przestrzeń produkcyjną podlegającą ochronie przed zmianą sposobu użytkowania.

Krajobraz kulturowy gminy tworzą elementy przyrodnicze oraz powstałe w wyniku działalności człowieka. Naturalna rzeźba terenu gminy wynika z jej położenia w Niece Nidziańskiej, której kredowe podłoże pokrywają czwartorzędowe piaski przewiane w wydmy, pomiędzy nimi występują tereny podmokłe, bagniste i torfiaste. Krajobraz dolin i kotlin przeplata się z wałami wydmowymi we wschodniej części gminy osiągającymi wysokość 15 – 20 m., występują znaczne obszary użytków zielonych, upraw polowych i lasów. Krajobraz urozmaicają liczne ciekły powierzchniowe.

Krajobraz gminy zachował w znacznym stopniu charakter naturalny. Brak jest dużych skupisk ludności. Ograniczenia ingerencji człowieka w krajobraz powodują naturalne warunki przyrodnicze, jak podmokłe łąki, zabagnienia, torfowiska oraz lasy.

Brak jest presji na intensywne zabudowywanie terenów rolnych i leśnych. Obecne osadnictwo skupione jest w 21 miejscowościach. Największe z nich Gidle i Pławno posiadają układy przestrzenne o charakterze miejskim. Charakterystyczna zwarta zabudowa po obu stronach dróg występuje w centralnych częściach wsi Ruda Gowarzów i Górka. Pozostałe miejscowości charakteryzuje mniej lub bardziej rozproszona zabudowa, rozciągająca się wzdłuż istniejących dróg.

Krajobraz wzbogacają obiekty i obszary zabytkowe oraz liczne kapliczki przydrożne.

Na terenie gminy nie występuje większość **obszarów chronionych** z mocy ustawy o ochronie przyrody. Ustanowionymi prawnie formami ochrony przyrody są jedynie **pomniki przyrody**, obejmujące pojedyncze drzewa oraz **lasy ochronne**, ustanowione Zarządzeniem MOŚZNiL nr 181 z dnia 23.10.1996 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie PGL Nadleśnictwa Gidle.

Pomniki przyrody – Ustanowione Rozporządzeniem wojewody częstochowskiego Nr 4/96 z dnia 06.02.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dziennik Urzędowy województwa częstochowskiego Nr 2 poz. 132), Uchwałą Rady Gminy Gidle Nr XXX/189/05 z dnia 20 października 2005 r. (Dziennik Urzędowy województwa łódzkiego Nr 335 poz. 3044 z 18.11.2005 r.), Uchwałą Rady Gminy Gidle Nr XXXVIII/235/06 z dnia 31 sierpnia 2006 r. (Dziennik Urzędowy województwa łódzkiego Nr 336 poz. 2578 z dnia 02.10.2006r.)

- 1) jesion wyniosły na terenie parku przy szpitalu w Pławnie
- 2) lipa drobnolistna na terenie parku przy szpitalu w Pławnie
- 3) dąb szypułkowy „Dąb Wolności” na rynku w Pławnie
- 4) dąb szypułkowy „Dąb Niepodległości” na rynku w Gidlach
- 5) wiąz szypułkowy przy kościele drewnianym, w Gidlach ul. Częstochowska 5
- 6) wiąz szypułkowy przy kościele drewnianym, w Gidlach ul. Częstochowska 5
- 7) cis pospolity na terenie siedziby Nadleśnictwa Gidle w Niesulowie
- 8) dąb szypułkowy „Dyzio” w Borkach działka nr ewid. 509 ark. 2 obręb Niesulów.

Na terenie gminy projektowany jest do utworzenia zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, **Pajęczańsko – Gidelski Obszar Chronionego Krajobrazu** w celu ochrony wysokich walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny rzeki Warty ze szczególnym uwzględnieniem naturalnego koryta rzeki oraz terenów przylegających do doliny.

Dla obszaru tego zaproponowano zasady czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych, w celu zachowania ich trwałości oraz zwiększenia różnorodności biologicznej.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego projektowany jest również **rezerwat przyrody „Bagno w Ewinie”** położony w obrębie kompleksów leśnych Nadleśnictwa Gidle. Projektowany rezerwat pokrywa się z fragmentem projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedliskowej **SOO „Torfowiska Żytno – Ewina” w ramach sieci NATURA 2000.**

Cały obszar „Torfowiska Żytno-Ewina” obejmuje trzy dobrze zachowane kompleksy torfowisk i borów bagiennych, w tym dwa w gminie Żytno, między miejscowościami Żytno i Ewina i jedno w gminie Gidle, na południowy zachód od miejscowości Ewina. Torfowiska w większości mają charakter nieco zdegradowanych torfowisk wysokich, miejscami w obrębie zarastających, dystroficznych zbiorników wodnych, są tu torfowiska przejściowe.

Różnorodna jest flora torfowiskowa. Większość populacji, (np. rosiczka okrągłolistna) osiąga wysoką liczebność. W otoczeniu występują typowe płaty borów bagiennych, gdzie niegdzie z drzewostanami około 130-letnimi oraz z udziałem osobliwości florystycznych, m.in. długosza królewskiego.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Rolnictwo jest jedną z wiodących funkcji gminy. Zdecydowana większość użytków rolnych należy do gospodarstw indywidualnych. Średni areal gospodarstwa rolnego na terenie gminy wynosi ok. 3,5 ha. Struktura indywidualnych gospodarstw w gminie jest niezbyt korzystna ze względu na duże rozdrobnienie. Dominują gospodarstwa małe do 5,0 ha, stanowiąc ponad 80 % wszystkich gospodarstw.

W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne – 61,2 %, łąki zajmują 29,2 %, pastwiska – 9,4 %, sady – 0,2 %. Podstawowym kierunkiem upraw jest kierunek zbożowy (78 % ogólnej powierzchni zasiewów). Uprawiane są również ziemniaki (19,5 %) oraz rośliny pastewne, warzywa i inne. Struktura zasiewów jest zgodna z naturalną predyspozycją obszaru. Na terenie gminy dominują kompleksy rolniczej przydatności gleb: żytńi dobry (48 %), żytńi bardzo dobry (29,7 %), żytńi słaby (11,6%).

Coraz większego znaczenia nabiera w gminie hodowla bydła i trzody chlewnej.

Leśna przestrzeń produkcyjna.

Lasy zajmują 35,2 % powierzchni gminy. W drzewostanach lasów państwowych Nadleśnictwa Gidle dominują siedliska borowe w 83 % powierzchni pokryte sośninami z domieszką dębu, brzozy, świerka, osiki i olszy. Pozostałe 17 % powierzchni nadleśnictwa to siedliska lasowe. W większości lasów pozostałych, głównie prywatnych również dominują siedliska borowe: bór świeży, wilgotny, suchy, bagienny. Przeważający gatunek stanowi sosna, często z domieszką olszy.

Nadleśnictwo Gidle zasadniczo nie boryka się ze szkodami powodowanymi przez szkodliwe owady leśne. O spadku zagrożenia lasu przez szkodniki świadczą malejące ilości usuwanego posuszu. Szkody w uprawach i młodnikach powodowane przez jeleniowate są niewielkie.

Zdrowotność lasów została poprawiona przez wprowadzenie proekologicznej gospodarki wielofunkcyjnej, której priorytetem jest zachowanie bioróżnorodności i naturalności biocenoz, przy równoczesnym udostępnieniu lasów społeczeństwu oraz osiągnięciu dodatniego wyniku ekonomicznego.

Głównymi zagrożeniami w lasach pozostałych, głównie prywatnych są nieodpowiednie działania człowieka, zaniedbanie pielęgnacji, brak utrzymania rowów, rabunkowe cięcia, zaniedbanie ochrony przeciwpożarowej, zaśmiecanie.

Ocena stanu środowiska dokonana w „Opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Gidle” określa:

silne strony:

- korzystne tendencje w stanie jakościowym środowiska
- wody wstępne dobrej jakości, przydatne do zaopatrzenia w wodę ludności,
- znaczny udział powierzchni leśnych w ogólnej powierzchni gminy,
- dobry i zadawalający stan lasów,
- dobrze rozwinięta sieć hydrograficzna
- poprawiający się stan czystości powietrza w powiecie radomszczańskim,
- niezdegradowana powierzchnia ziemi,
- zachowane naturalne łąki i torfowiska
- duża różnorodność biologiczna ekosystemów leśnych, łąkowych i polnych,

słabe strony:

- zła jakość wód powierzchniowych,
- brak retencji wód powierzchniowych

- brak wykorzystania energii odnawialnej
- nieprawidłowa struktura drzewostanów (monokultury) szczególnie w lasach niepaństwowych
- zagrożenia wynikające ze składowania odpadów

W ocenie tej sprecyzowano główne zagrożenia dla środowiska, którymi są niekontrolowane zrzuty ścieków do cieków powierzchniowych i gruntu, „dzikie” wysypywanie odpadów i odprowadzanie gnojowicy do gruntu oraz zanieczyszczenia spływające wodami powierzchniowymi z terenów sąsiednich.

Poprawę jakości środowiska a głównie wód powierzchniowych można będzie uzyskać poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i pełne wykorzystanie istniejącej oczyszczalni ścieków, uporządkowanie gospodarki odpadami.

5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Na obszarze gminy Gidle zlokalizowane jest 310 **stanowisk archeologicznych** (stan na dzień 30.01.2008 r. wg AZP). Szczegółowy wykaz stanowisk archeologicznych wraz z mapami (materiały uzyskane z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi) w Aneksie do Studium – tylko w formie papierowej.

Stanowiska te świadczą o bardzo bogatym i różnorodnym osadnictwie pochodzącym głównie z epoki kamienia (kultury: pucharów lejkowatych i ceramiki sznurowej, bliżej nieokreślone kultury paleontologiczne), średniowiecza i okresu nowożytnego.

Występują również ślady osadnictwa epoki brązu (kultura mierzanowicka). Znaczną część stanowisk stanowią pozostałości osadnictwa kultury łużyckiej i przeworskiej.

Najliczniej, stanowiska archeologiczne występują nad rzeką Wiercicą w rejonie Gidel i Pławna, mniejsze skupiska stanowisk archeologicznych występują w rejonie Sęszowa, Ciężkowic, Piasków i Kotfina.

Na terenie gminy nie występują stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

Obiekty i obszary chronione z mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, **wpisane w rejestrze zabytków nieruchomych województwa łódzkiego:**

- 1) **Zespół dworski** z 2 połowy XIX wieku **w Ciężkowicach**, obejmujący dwór i park, nr rej. 526/91 z 18.06.1991
- 2) **Kościół parafialny p.w. Św. Marii Magdaleny**, drewniany, z XV/XVI wieku **w Gidlach**, ul. Częstochowska 5, nr rej. 203-X-13-1946 i z 01.02.1962 oraz 220 z 27.12.1967
- 3) **Zespół klasztorny O. O. Dominikanów**, 1632-1644, **w Gidlach** obejmujący **Kościół** p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, nr rej. 204-X-14 z 12.05.1946 oraz 221 z 27.12.1967; **klasztór**, nr rej. 205-X-14 z 12.05.1946 oraz 222 z 27.12.1967; **spichlerz**, nr rej. 223 z 27.12.1967
- 4) **Zespół klasztorny Kartuzów w Gidlach**, obejmujący **Kościół** p.w. Matki Boskiej Bolesnej, nr rej. 201-X-11 z 01.02.1962 oraz 224 z 27.12.1967; **dzwonnice**, nr rej. 202-X-12 z 1962 oraz 225 z 27.12.1967; **bramę**, nr rej. 729 z 27.12.1967
- 5) **Cmentarz katolicki w Gidlach**, nr rej. 420/88 z 27.05.1988
- 6) **Cmentarz katolicki w Pławnie**, 1831, nr rej. 421/88 z 27.05.1988
- 7) **Pałac w Pławnie** XVII wiek, nr rej. 10/45 z 29.05.1946

- 8) **Park w Pławnie**, ok. 1910, nr rej. A/9 z 31.10.2003. Pałac i park w Pławnie są obecnie użytkowane przez szpital powiatowy oddział zakaźny i chorób płuc.

Obiekty i obszary w gminnej ewidencji zabytków.

W gminnej ewidencji zabytków Gminy Gidle z 2008 r. ujęto 79 obiektów i obszarów:

- 2 układy przestrzenne w miejscowości Gidle i Pławno,
- 24 domy mieszkalne, wykorzystywane również dla funkcji usługowych głównie na sklepy, ale też inne cele, w tym pałacyk mieszczący Urząd Gminy w Gidlach, dom w Gidlach mieszczący przedszkole,
- budynek administracyjny dawnej fabryki – obecnie poczta w Gidlach,
- budynek podworski w Pławnie – obecnie przedszkole,
- 2 plebanie w Pławnie i Gidlach,
- 4 chałupy w Gowarzowie, Stęszowie, Włynicach i Zagórze,
- 2 budynki czworaków w Pławnie,
- 2 obory w Pławnie w dobrym stanie technicznym, przebudowane i wykorzystane na cele produkcyjne oraz 2 obory we Włynicach nie użytkowane w bardzo złym stanie technicznym,
- 1 stajnia w Pławnie w dobrym stanie technicznym, wykorzystana na cele produkcyjne,
- 1 spichlerz we Włynicach nie użytkowany,
- 2 młyny: wodny w Ojrzeniu i motorowy w Pławnie, nie użytkowane,
- stara remiza w Pławnie, nie użytkowana,
- 3 parki podworskie: w Kotfinie i Wojnowicach z zachowanym drzewostanem i we Włynicach – drzewostan zachowany w niewielkim stopniu,
- kościół parafialny rzym.- kat. p.w. Św. Stanisława B.M. w Pławnie wraz z ogrodzeniem i bramą,
- 4 cmentarze: ewangelicki w Michałopolu, choleryczny w Rudzie (zachowała się jedynie kapliczka), żydowski w Zagórze i rzymsko-katolicki przy Kościele p.w. Marii Magdaleny (w terenie przyległym do kościoła – brak śladów grobów, tablice nagrobne na drewnianych ścianach kościoła),
- 26 kapliczek przydrożnych z różnych okresów i w różnych formach architektonicznych, z różnymi ogrodzeniami.

Miejsca pamięci narodowej:

- na terenie cmentarza katolickiego w Gidlach – mogiła lotników poległych w wojnie obronnej 1939 r., grób żołnierzy Armii Krajowej poległych w latach 1943 – 1945, mogiła żołnierzy poległych w I wojnie światowej,
- na terenie cmentarza katolickiego w Pławnie – mogiła lotników polskich strąconych 3 września 1939 r. w locie bojowym w Pławnie oraz kwatera zbiorowa żołnierzy poległych w wojnie światowej 1914 - 1918,
- w miejscowości Piaski – tablica pamiątkowa z nazwiskami 42 mieszkańców wsi rozstrzelanych w dniu 5 września 1939 roku przez żołnierzy niemieckich,
- w miejscowości Kajetanowice – mogiła zbiorowa z płytą pamiątkową „Tu spoczywa snem wiecznym 76 osób zamordowanych nocą 6 września 1939 r. przez wojska niemieckie. Wieczna chwała poległym. Hańba mordercom”,
- w miejscowości Wygoda – pomnik z tablicą pamiątkową „Ziemia zroszona krwią 20 patriotów polskich rozstrzelanych przez hitlerowców w dniu 16.12.1943 r. 19 mieszkańców wsi Wygoda zamordowanych w dniu 30.07.1944 r.”,

- w miejscowości Ojrzeń – obelisk z tablicą pamiątkową „Tu w Ojrzeniu 30.07.1944 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Łódzkiej Rady Narodowej”.

Przez obszar gminy przebiega pieszy Szlak Partyzancki im. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, upamiętniający miejsca walk żołnierzy i partyzantów w czasie II wojny światowej.

Na obszarze gminy nie występują obiekty, które można by zakwalifikować jako **dobry kultury współczesnej**.

6. Warunki i jakość życia mieszkańców.

Gminę Gidle zamieszkuje 6685 osób (2007 r.), średnia gęstość zaludnienia wynosi ok. 57 osób na 1 km². Ludność nie jest rozmieszczona równomiernie, w sołectwie Gidle – blisko 1400 mieszkańców, Pławno – 1050 mieszkańców, w miejscowości Chrostowa – niecałe 30, w Grabach, Wygodzie i Zagórze po ok. 80.

W ogólnej liczbie ludności w podziale na kobiety i mężczyzn, występuje równowaga. Niedobór kobiet uwidacznia się w grupie wieku produkcyjnego i przedprodukcyjnego, co wpływa negatywnie na przyrost naturalny i ekonomiczny rozwój gminy.

W ostatnich latach znacząco spadł udział osób młodych w społeczności gminy, co wiąże się głównie z wyjazdami w celach edukacyjnych i zarobkowych.

Wyznacznikiem jakości życia mieszkańców są występujące w gminie problemy społeczne i poziom wyposażenia w usługi publiczne, w tym komunalne, zaspokajające podstawowe potrzeby mieszkańców.

Główne problemy społeczne występujące na terenie gminy to:

- ujemny przyrost naturalny,
- wysokie bezrobocie, szczególnie wśród kobiet i ludzi młodych,
- pogłębiające się zubożenie społeczne, skutkujące wzrostem liczby osób korzystających ze świadczeń opieki społecznej,
- niski poziom wykształcenia,
- tendencje spadkowe liczby uczniów w szkołach.

Potrzeby mieszkaniowe w gminie zaspokajane są głównie poprzez mieszkania stanowiące własność osób fizycznych. Gminne zasoby mieszkaniowe tworzy 57 mieszkań w miejscowości Gidle, Pławno, Kotfin i Włynice. Ponadto jest 25 mieszkań Skarbu Państwa, 36 – spółdzielni mieszkaniowych, 5 – zakładów pracy i 7 – innych podmiotów, przy ogólnej liczbie mieszkań w gminie wynoszącej 2407.

Podstawową **opiekę medyczną** zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gidlach, wyposażony w 6 gabinetów lekarskich. Zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców gminy wymaga prowadzenia wspólnych działań z władzami powiatu w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów uzależnień, rozwoju profilaktyki i promocji zdrowia.

Jednostki oświatowe na terenie gminy zapewniają opiekę i kształcenie dzieci i młodzieży od przedszkola (obiekty w Gidlach i Pławnie), poprzez szkoły podstawowe (obiekty w Gidlach, Pławnie i Ciężkowicach) po gimnazjum (Gidle, Pławno). Na terenie gminy brak jest szkół średnich. Młodzież uczęszcza do szkół średnich w Radomsku i Częstochowie.

Dobrze rozwinięte usługi w zakresie **kultury, kultury fizycznej, rekreacji** reprezentowane są przez:

- Gminny Ośrodek Kultury w Gidlach ze świetlicami w Stęszowie, Włynicach, Pławnie, Ludwikowie i Gowarzowie,
- Gminną Bibliotekę Publiczną z filiami w Pławnie i Ciężkowicach,
- Dwa stadiony i związane z nimi kluby sportowe o wieloletniej tradycji.

Na terenie gminy działają m.in. zespoły folklorystyczne, grupa teatralna, orkiestry dęte.

Pomoc i opiekę społeczną zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez udzielanie rent socjalnych, zasiłków stałych, wyrównawczych, gwarantowanych okresowych, macierzyńskich, rodzinnych, pielęgnacyjnych, celowych, udzielając pomocy w naturze i zapewniając opiekę nad chorym w domu.

Stowarzyszenie Oświaty i Kultury „Alfa” w Gidlach działa na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży z uwzględnieniem dzieci niepełnosprawnych.

Na terenie gminy nie działa żaden ośrodek socjoterapeutyczny. Mieszkańcy mogą korzystać z ośrodków interwencji kryzysowej, ośrodków terapii i wsparcia o zasięgu ponad gminnym, zlokalizowanych na terenie powiatu radomszczańskiego.

Transport osobowy na obszarze gminy rozwija się głównie w oparciu o komunikację autobusową. Istniejące linie autobusowe, pokrywające się przeważnie z przebiegami dróg wojewódzkich i powiatowych, zapewniają połączenia między miejscowościami w gminie i z ośrodkami miejskimi Radomskiem – 46 kursów na dobę, Częstochową – 35 kursów, Włoszczową – 5 kursów, Koniecpolem – 1 kurs. Gidle mają również bezpośrednie połączenie z gminami sąsiednimi Żytnem – 4 kursy i Dąbrową Zieloną – 2 kursy, a nawet bezpośrednie połączenie z Zakopanem. Poza bezpośrednim zasięgiem obsługi komunikacją autobusową pozostają Kajetanowice, Zabrodzie, Graby, Michałopol, Ludwików, Chrostowa i Stęszów.

Zaopatrzeniem w **energię elektryczną** objęci są wszyscy mieszkańcy gminy. Blisko 89 % mieszkańców korzysta z ujęć wód wglębnych poprzez **sieć wodociągową**, w którą wyposażone jest 16 miejscowości gminy. Planowana jest rozbudowa sieci wodociągowej do wszystkich miejscowości w gminie. **Kanalizację sanitarną** posiadają jedynie Gidle i Pławno, zgodnie z opracowaną koncepcją do skanalizowania przewidziane są następne miejscowości gminy.

Inne usługi – dla obsługi mieszkańców to oddział Banku Spółdzielczego w Żytnie, Urząd Pocztowy w Gidlach, Centrum Komunikacji Społecznej z agencją pocztową, filią biblioteki i kawiarenką internetową w Pławnie.

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia może być spowodowane zagrożeniem powodziowym, głównie na terenach przyległych do istniejących cieków powierzchniowych, zagrożeniem pożarowym, zagrożeniem bezpieczeństwa publicznego w wyniku działalności przestępczej oraz innymi nadzwyczajnymi zagrożeniami np. awariami systemów infrastruktury technicznej czy związanymi z przewozem materiałów niebezpiecznych istniejącymi drogami.

Bezpieczeństwo publiczne gwarantowane jest przez Posterunek Policji w Żytnie, w Gidlach w sąsiedztwie siedziby Urzędu Gminy zlokalizowany jest punkt przyjęć Dzielnicowego. Na terenie gminy działa siedem jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej posiadających strażnice i wyposażonych w przynajmniej jeden samochód bojowy.

8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

Potrzeby rozwoju na podstawie zgłoszonych wniosków.

Do Studium zgłoszono 100 wniosków dla 244 lokalizacji, z czego ok. 13 % odrzucono ze względu na uwarunkowania ekofizjograficzne, lokalizacje wnioskowanych terenów w znacznych odległościach od obszarów zainwestowanych, czy sprzeczności wnioskowanej funkcji z istniejącym zagospodarowaniem terenów sąsiednich.

Większość zgłoszonych wniosków dotyczyła przekształcenia działek rolnych na budowlane dla realizacji zabudowy mieszkaniowej.

W niewielkim stopniu wnioski dotyczyły przeznaczenia terenu pod działalność gospodarczą (usługową, produkcyjną, eksploatację surowców mineralnych) i zalesienia.

Możliwości rozwoju.

Istniejące jednostki osadnicze w sposób naturalny rozwinęły się w obrębie terenów o korzystnych warunkach fizjograficznych. **Nowe tereny pod zabudowę** należy wyznaczać w sąsiedztwie zabudowy istniejącej, w pierwszej kolejności wypełniając luki w zabudowie istniejącej – tereny dla zabudowy mieszkaniowej uzupełniającej i zabudowy zagrodowej. Jednocześnie należałoby unikać rozciągania zabudowy wzdłuż istniejących dróg z uwagi na potrzebę pozostawienia między poszczególnymi miejscowościami terenów otwartych ze względu na przewietrzanie czy migracji zwierząt. Tereny pod zabudowę mieszkaniową zorganizowaną, w formie osiedli oraz zabudowę produkcyjną, usługową i magazynowo – składową, jako tereny ofertowe gminy powinny być wyznaczone w miarę możliwości na gruntach o niższych klasach bonitacyjnych gleb oraz poza obszarami cennymi przyrodniczo.

Tereny dla rozwoju rolnictwa – to przede wszystkim grunty orne o wysokich klasach bonitacyjnych gleb, na których dopuszczona byłaby możliwość realizacji nowej zabudowy zagrodowej dla obsługi gospodarstw rolnych – tereny upraw polowych; następne tereny to istniejące łąki w dolinach rzek, do wykorzystania dla rozwoju funkcji hodowlanej, bez możliwości wprowadzania zabudowy zagrodowej, ze względu na zagrożenia powodziowe występujące na tych obszarach. Gęsta sieć rzeczna i tereny przylegające do istniejących cieków mogą być wykorzystane do rozwoju gospodarstw rybackich poprzez budowę stawów hodowlanych i realizację zabudowy dla obsługi tych gospodarstw – tereny przydatne dla gospodarki rybackiej.

Tereny dla rozwoju leśnictwa – tereny istniejących lasów – do utrzymania upraw leśnych oraz tereny przylegające do kompleksów leśnych, na glebach niskich klas bonitacyjnych – do zalesień.

Tereny dla rozwoju turystyki i rekreacji – obszar gminy Gidle i występujące w nim uwarunkowania przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe stwarzają możliwości dla rozwoju różnych form turystyki i rekreacji.

Kompleksy leśne, miejscowości z zabytkowymi układami przestrzennymi i zabytkami kultury materialnej, gospodarstwa rolnicze i rybne, gęsta sieć rzeczna stwarzają możliwości rozwoju różnych form turystyki, rekreacji i wypoczynku - od turystyki pieszej, rowerowej w powiązaniu ze ścieżkami dydaktycznymi, spływów kajakowych, rekreacji wodnej, agroturystyki; turystyki pielgrzymkowej po wypoczynek indywidualny na działkach rekreacji indywidualnej, nowotworzonych i powstających w wyniku przekształcania zabudowy zagrodowej.

Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska.

- Zakaz realizacji przedsięwzięć powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska,
- Wykluczenie eksploatacji złóż torfu,
- Wykluczenie wprowadzania nie oczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych,
- Zakaz likwidacji i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- Zakaz wprowadzania barier antropogenicznych w istniejących korytarzach ekologicznych - dolinach rzecznych,
- Zakaz likwidacji lub degradacji chronionych obiektów i obszarów przyrodniczych oraz wskazywanych do ochrony.

9. Stan prawny gruntów.

Większość gruntów na terenie gminy to **grunty prywatne**.

Grunty Skarbu Państwa to głównie tereny Lasów Państwowych Nadleśnictwa Gidle.

Grunty gminne o łącznej powierzchni 8,9483 ha, to pojedyncze, rozproszone działki. Jedynie w Gowarzowie grunty o powierzchni 3,60 ha mogą stanowić tereny ofertowe dla inwestorów.

Grunty kościelne – łącznie - 20,7286 ha.

Grunty Wspólnot Wsi Ludwików, Zagórze, Wygoda, Chrostowa, Michałopol, Gidle, Włynice i Kajetanowice obejmują na obszarze gminy 83 ha. Przeważnie są to rozproszone działki o niewielkich arealach.

W Zagórze i Wygodzie tereny o powierzchni od kilku do kilkunastu ha pozostają w użytkowaniu leśnym, w Kajetanowicach dwie działki o powierzchni 12,3 i 15,83 ha są użytkowane rolniczo.

10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Występujące na obszarze gminy Gidle tereny i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych, to:

- udokumentowane złoża surowców mineralnych,
- ujęcia wód wód głębszych,
- obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków,
- stanowiska archeologiczne w ewidencji służby ochrony zabytków,
- obiekty budowlane oraz układy przestrzenne w gminnej ewidencji zabytków,

- lasy ochronne,
- pomniki przyrody,
- gleby wysokich klas bonitacyjnych.

11. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Na terenie gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.

Udokumentowane złoża surowców mineralnych to dwa złoża kruszywa naturalnego w Rudzie, udokumentowane złożo kruszywa naturalnego (piasek średni i drobny) w Wojnowicach oraz złożo torfu Pławno – Kotfin, Ewina i Gidle – Sekursko, które zaliczono do zasobów pozabilansowych ze względu na małą miąższość i nieprzemysłową popielność.

Wody podziemne w utworach kredy górnej stanowią główne źródło zaopatrzenia gminy w wodę. Cała gmina leży w obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 408 – Niecka Miechowska. Znaczna część gminy położona jest w obszarach wskazywanych do ochrony wód. Na wschód od Warty i Wiercicy jest to obszar wysokiej ochrony – OWO, w północnej części gminy w rejonie Stanisławic, Zagórza i Niesulowa znajduje się obszar najwyższej ochrony – ONO.

Ujęcia wody zasilające sieć wodociągową, zlokalizowane są w Gidlach (dwie studnie o wydajnościach 55,82 i 52,45 m³/h), Stęszowie (dwie studnie o wydajnościach 25,7 i 25,1 m³/h), Włynicach (o wydajności 16,8 m³/h) i Ludwikowie (o wydajności 9,0 m³/h), nie mają ustanowionych stref ochrony pośredniej.

Użytkowy poziom wodonośny górnej kredy w ramach GZWP 408 – Niecka Miechowska charakteryzuje się wodami dobrej jakości.

13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

W obszarze gminy Gidle występują tereny górnicze:

- teren i obszar górniczy „Ruda I” ustanowiony w koncesji Starosty Powiatu Radomszczańskiego z dnia 07.04.2004 r., znak: WO.II.7513/2/2004 r. ze zm., na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Ruda I”, udokumentowanego na działkach numer ewidencyjny: 1102, 1103, 1104 w miejscowości Ruda. Koncesję wydano na czas określony, tj. do dnia 31.12.2017 r.
- teren i obszar górniczy „Ruda III” ustanowiony w koncesji Starosty Powiatu Radomszczańskiego z dnia 21.05.2009 r., znak: WO.II.7512/4/2009 r., na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Ruda III”, udokumentowanego na działkach numer ewidencyjny: 1101, 1100, 1099 w miejscowości Ruda. Koncesję wydano na czas określony, tj. do dnia 30.04.2024 r.

14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

Układ drogowy gminy tworzą:

Droga krajowa Nr 91 – klasy GP (główna ruchu przyspieszonego), relacji Głuchów – Częstochowa, docelowo droga alternatywna dla projektowanej autostrady A1.

Drogi Wojewódzkie:

- Nr 784 Radomsko – Ciężkowice - Michałopol
- Nr 785 Ciężkowice – Żytno – Maluszyn.

Drogi powiatowe:

- DP 3900E – od drogi DK 91 – Gaj Zielonka – Górki – Pławno – Zagórze – Kolonia Ojrzeń – Włynice – Koffin,
- DP 3901E – granica województwa śląskiego – Ruda – Gidle – Niesulów – droga powiatowa nr 3900E,
- DP 3903E – Gidle – Skrzypiec – Borowa – Piaski – granica województwa śląskiego,
- DP 3904E – droga powiatowa nr 3903E (Borowa) – Zabrodzie – droga wojewódzka nr 784 (Ciężkowice),
- DP 3905E – droga powiatowa nr 3900E - Kolonia Ojrzeń – Podświerk – Cadówek – Cadów.

Drogi gminne – o długości ok. 66,7 km + drogi dojazdowe o długości ok. 94 km.

Drogi na terenie gminy są remontowane i modernizowane. Ich stan techniczny ulega ciągłej poprawie, ale nadal występują potrzeby w zakresie poprawy stanu nawierzchni, budowy chodników na przebiegu przez tereny zabudowane, szczególnie wskazane na odcinkach dojść do szkół i obiektów użyteczności publicznej. Chodniki posiadają jedynie drogi na przebiegu przez Gidle, Pławno, Rudę, Górkę i Wojnowice. Wskazana jest rozbudowa istniejących dróg do parametrów wymaganych w przepisach odrębnych.

Linia kolejowa relacji Warszawa – Częstochowa (teren zamknięty) przebiega wzdłuż północno-zachodniej granicy gminy. Na terenie gminy Gidle brak jest przystanków kolejowych. Najbliższe przystanki, to Widzów w gminie Kruszyna i Bobry w gminie Radomsko.

Jedyna **stacja paliw** zlokalizowana jest w Pławnie przy drodze wojewódzkiej Radomsko – Ciężkowice, wyposażona w parking i bar.

Parkingi – Wydzielone miejsca postojowe występują w miejscowości Gidle przy Bazylice O. O. Dominikanów, dwóch kościołach parafialnych, na Placu Dominikańskim, w Pławnie przy cmentarzu parafialnym, w Ciężkowicach przy cmentarzu i w ciągu drogi wojewódzkiej (przy kościele), w Borowej przy skrzyżowaniu dróg powiatowych. Parkingi zlokalizowane są w Gidlach przy cmentarzu i w Pławnie na terenie stacji paliw.

Na terenie gminy brak jest parkingów z zapleczem sanitarnym, szczególnie potrzebnych w sąsiedztwie obiektów sakralnych, dla obsługi licznie przybywających pielgrzymów i turystów, a także w sąsiedztwie obiektów sportowych.

Zaopatrzenie w wodę.

W gminie Gidle blisko 89 % mieszkańców zaopatrywane jest w wodę z ujęć wód w głębszych poprzez sieć wodociągową, w którą wyposażonych jest 16 miejscowości. Źródłem wody dla sieci wodociągowej są istniejące ujęcie wody w Gidlach – dwie studnie o wydajności 55,82 i 52,45 m³/h, dwie studnie ujęcia Stęszów o wydajności 25,7 i 25,1 m³/h, ujęcie wody we Włynicach – o wydajności 16,8 m³/h, ujęcie wody

w Ludwikowie – o wydajności 9,0 m³/h a także ujęcia w miejscowości Garnek na terenie gminy Kłomnice, zasilające sieć wodociągową w Kajetanowicach i Piaskach. Z ujęć wody w Stęszowie korzysta miejscowość Śliwaków w gminie Kłomnice. Zgodnie z opracowaną koncepcją budowy sieci wodociągowej w gminie Gidle, docelowo wszystkie miejscowości w gminie będą korzystały z wód podziemnych rozprowadzanych siecią wodociągową tworzącą na terenie gminy Gidle i częściowo na terenie gminy Kłomnice – wodociąg grupowy.

Gospodarka ściekowa.

W miejscowości Gidle zlokalizowana jest mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 350 m³/d. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Wiercica. Ścieki sanitarne doprowadzane są do oczyszczalni istniejącą kanalizacją sanitarną z miejscowości Gidle i Pławno. Oczyszczalnia przyjmuje również ścieki dowożone ze zbiorników wybieralnych z innych miejscowości. Niestety nie wszystkie gospodarstwa poza zasięgiem kanalizacji sanitarnej wyposażone są w takie zbiorniki. Część nie oczyszczonych ścieków sanitarnych trafia bezpośrednio do gruntu, cieków powierzchniowych lub rowów melioracyjnych, stwarzając zagrożenie dla wód podziemnych.

W opracowanej koncepcji kanalizacji sanitarnej dla gminy Gidle zaproponowano rozwiązanie gospodarki ściekowej w dwóch wariantach.

Pierwszy wariant przewiduje realizację dwóch niezależnych systemów kanalizacyjnych, jeden - w oparciu o istniejącą oczyszczalnię ścieków w Gidlach, obejmujący Gidle, Pławno, Wygodę, Gowarzów, Górki, Ludwików, Niesulów, Włynice, Ojrzeń, Zagórze, Stęszów i Rudę, drugi system – z projektowaną oczyszczalnią w Zabrodziu obejmujący Zabrodzie, Górkę, Wojnowice, Ciężkowice, Młynek, Graby, Borowę, Piaski i Kajetanowice.

W wariantcie drugim zaproponowano jeden system kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do rozbudowanej oczyszczalni w Gidlach.

W obydwu wariantach przewidziano budowę kanałów grawitacyjnych, kanałów tłocznych i 20 sztuk przepompowni ścieków.

Zarekomendowano do realizacji wariant pierwszy z uwagi na liczbę skanalizowanych miejscowości i możliwości etapowania rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej.

Gospodarka odpadami.

Na terenie gminy w miejscowości Pławno działa gminne składowisko odpadów obojętnych i innych niż niebezpieczne „Złota Góra”. Na powierzchni 0,7 ha składowane są niesegregowane odpady komunalne. Odpady takie jak tworzywa sztuczne, aluminium, szkło składowane są w oddzielnych boksach. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów na w/w składowisku obowiązuje do 31.12.2009 r. Zamknięcie i rekultywacja składowiska nastąpi w 2010 r. Przewidziana jest rekultywacja w kierunku rolnym, w tym wykonanie warstwy izolacyjnej, warstwy glebotwórczo – rekultywacyjnej, nawożenie, wysiew roślin i prowadzenie pielęgnacji zabudowy biologicznej przez okres 3 lat od zamknięcia składowiska.

Zbiórką i transportem odpadów z gminy Gidle zajmuje się wiele firm, które wywożą odpady na składowisko „Złota Góra” w Pławnie i składowisko w Jadwinówce w gminie Radomsko.

Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest w oznakowanych pojemnikach, które umieszczone są w każdym sołectwie w wyznaczonym miejscu.

Na terenie gminy brak jest zakładu zajmującego się skupem złomu oraz utylizacją tworzyw sztucznych, brak jest również punktu odbioru odpadów wielkogabarytowych. Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Gidle Nr 110/XXXI/97 z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Gidle obowiązek utrzymania czystości i zawarcia umowy z jednostką wywożącą odpady ciąży na właścicielach i użytkownikach terenu.

Nie wszystkie gospodarstwa domowe i podmioty gospodarcze wypełniają ten obowiązek, dlatego też na terenie gminy spotyka się „dzikie wysypiska” odpadów. Cele i zadania dla gospodarki odpadami na terenie gminy zostały ustalone w „Gminnym planie gospodarki odpadami”, przyjętym uchwałą Rady Gminy Gidle Nr XIX/124/04 z dnia 17 września 2004 r.

Elektroenergetyka.

Teren gminy zasilany jest w energię elektryczną napowietrzną linią 110 kV (pracującą obecnie na napięciu 15 kV), relacji stacja 110/15 kV Kłomnice – stacja rozdzielcza 15 kV Gidle. Ze względu na szkodliwe promieniowanie dla ludzi i środowiska linia ta wymagać będzie zachowania minimalnych odległości projektowanych zadrzewień i obiektów budowlanych zgodnie z normą PN – E – 05100 – 1.

Energia elektryczna dostarczana jest do odbiorców liniami napowietrznymi 15 kV poprzez stacje transformatorowe 15/04 kV głównie napowietrzne, zlokalizowane w poszczególnych miejscowościach. Do odbiorców energia rozprowadzana jest siecią niskiego napięcia, w większości napowietrzną.

Na terenie gminy z energii elektrycznej korzysta 100% mieszkańców.

Nowe inwestycje wymagać będą (w zależności od zapotrzebowanej mocy i miejsca lokalizacji) rozbudowy sieci elektroenergetycznej niskiego i średniego napięcia oraz budowy stacji transformatorowych 15/04 kV w zakresie uzgodnionym z dystrybutorem sieci – Enion Grupa Tauron Częstochowa Teren.

Zaopatrzenie w gaz.

Przez obszar gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia oraz projektowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia, oba relacji Bobry – Częstochowa, które mogłyby być źródłem gazu dla zaopatrzenia potencjalnych odbiorców w gminie. Realizacja sieci gazowej w gminie musiałaby być poprzedzona ekonomiczną analizą opłacalności inwestycji. Nie zgłoszono wniosków w zakresie potrzeb realizacji sieci gazowej.

Zaopatrzenie w ciepło.

Obiekty użyteczności publicznej i obiekty usługowe (szkoły, przedszkola) wyposażone są w nowoczesne kotłownie na olej opałowy i ekogroszek.

Jednak do ogrzewania większości obiektów mieszkaniowych i usługowych w gminie wykorzystywane są piece i kotłownie opalane tradycyjnymi paliwami tj. węglem i drewnem.

Na terenie gminy brak jest odnawialnych źródeł energii.

15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych dla gminy Gidle, ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego do uwzględnienia w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gidle, to:

- utworzenie rezerwatu przyrody „Bagno w Ewinie”, na terenie lasów państwowych, przy granicy z miejscowością Ewina na terenie gminy Żytno
- wyznaczenie Pajęczańsko - Gidelskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w obręb którego wchodzi gmina Gidle w granicach administracyjnych.

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy i w przeznaczeniu terenów.

- tworzenie możliwości rozwoju wszystkich podstawowych form zagospodarowania przestrzeni, w tym:
  - kształtowanie zwartych obszarów o podobnym charakterze użytkowania (terenów mieszkaniowych, terenów działalności gospodarczej, terenów o funkcjach rekreacyjnych),
  - kształtowanie przestrzeni publicznych, przy wykorzystaniu i ochronie historycznych układów urbanistycznych, sprzyjające wytwarzaniu więzi społecznych,
  - uwzględnianie uwarunkowań przyrodniczych przy wyznaczaniu nowych terenów do zainwestowania;
- tworzenie warunków zaspokojenia potrzeb mieszkańców, podmiotów gospodarczych i turystów poprzez wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, rozwój funkcji gospodarczych i rekreacyjnych;
- zachowanie istniejącego systemu obszarów przyrodniczych, w szczególności dolin rzecznych i lasów.

Przeznaczenie poszczególnych terenów zostało przedstawione na mapie w skali 1:10000 „Kierunki zagospodarowania”. Są to **podstawowe kierunki przeznaczenia terenu** tj. sposoby jego zagospodarowania lub użytkowania, którym winny być podporządkowane inne sposoby użytkowania, określone jako dopuszczalne. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenu** ustalono pod warunkiem, że będą wzbogacać lub uzupełniać przeznaczenie podstawowe.

Przeznaczenie terenu ustalone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uznaje się za zgodne ze Studium, jeżeli:

- obejmuje co najmniej jeden z podstawowych kierunków, określonych w Studium,
- ustala przeznaczenie dopuszczalne tylko dla części terenu lub nie obejmuje przeznaczenia dopuszczalnego a przeznaczenie podstawowe jest zgodne z kierunkami podstawowymi określonymi w Studium,
- niezależnie od przyjętych w Studium kierunków ustala dla danego obszaru lub jego części przeznaczenie rolnicze, leśne lub na cele terenu zieleni.

Ustalenia przeznaczenia terenu zaliczane do kierunków dopuszczalnych nie mogą ograniczać istniejącego zagospodarowania zgodnego z podstawowym kierunkiem przeznaczenia obszaru, przyjętym w Studium.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Wskaźniki podane dla przedstawionych poniżej form zabudowy odnoszą się do nowo wydzielanych działek i nowych terenów wskazywanych do zainwestowania.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) – obejmują istniejącą zabudowę w Gidlach i Pławnie oraz nowe tereny dla takiej zabudowy w formie osiedlowej w Gidlach i Górcie.

Jako przeznaczenie dopuszczalne dla funkcji mieszkaniowej ustala się usługi podstawowe, lokalizowane w kubaturze budynku mieszkalnego. Ponadto zaleca się powierzchnię dla działki budowlanej w przedziale 800 – 1500 m², powierzchnię zabudowy do 30 % powierzchni działki, minimalną powierzchnię biologicznie czynną działki – 60 %, wysokość zabudowy do dwóch kondygnacji nadziemnych, dopuszcza się dachy jedno- i wielospadowe o nachyleniu połaci dachowych do 45°.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW) – występują w Pławnie, Gidlach i we Włynicach.

Projektowane tereny we wschodniej części Gidel (łącznie z zabudową mieszkaniową jednorodziną – wg obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego). Wysokość budynków nie powinna przekroczyć trzech kondygnacji nadziemnych. W ramach terenu należy przewidzieć place zabaw dla dzieci oraz miejsca rekreacji dla starszych, odpowiednią ilość miejsc parkingowych i garaży a także miejsca dla usług niezbędnych dla obsługi funkcji mieszkaniowej. Zaleca się powierzchnię biologicznie czynną – minimum 40 %.

Tereny zabudowy mieszanej (MM) – występują w większości miejscowości gminy. Obejmują istniejącą i projektowaną zabudowę w formie zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy rekreacji indywidualnej, która może powstawać w wyniku przekształcania zabudowy zagrodowej lub jako nowe realizacje. Ustala się działki budowlane na głębokość do 100 m od linii rozgraniczającej drogi, za wyjątkiem terenów przylegających do terenu lasu, dla których ustala się głębokość do granicy lasu i terenów przylegających do dolin rzecznych, dla których ustala się głębokość do wyznaczonej w Studium granicy doliny rzecznej.

Dla nowotworzonych działek zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy rekreacji indywidualnej zaleca się powierzchnię działki w przedziale 800 - 1500 m², powierzchnię zabudowy do 30 %, powierzchnię biologicznie czynną – minimum 60 %.

Dla nowej zabudowy zagrodowej zaleca się powierzchnię działki w przedziale 2000 - 2500 m², powierzchnię biologicznie czynną – minimum 30 %, lokalizację budynków inwentarskich i gospodarczych poza frontową częścią działki.

Wysokość budynków mieszkalnych do dwóch kondygnacji nadziemnych, dopuszcza się dachy jedno- i wielospadowe o nachyleniu połaci do 45°.

Gabaryty budynków gospodarczych i inwentarskich w zabudowie zagrodowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się lokalizację usług i funkcji produkcyjnych nie stwarzających uciążliwości dla funkcji podstawowych.

W obrębie starej zabudowy wsi Ruda, Górka i Gowarzów, przy wymianie kubatury budynków mieszkalnych, postuluje się zachowanie istniejącej linii zabudowy, wysokości budynków oraz sposobu ich usytuowania na działce budowlanej.

Tereny rozwoju usług turystyczno-wypoczynkowych (UTL,UT) – tereny wskazane w Gowarzowie, Wygodzie, Stanisławicach i Ojrzeniu przeznaczone pod lokalizację zabudowy rekreacji indywidualnej i zabudowy usługowej związanej z obsługą funkcji turystycznej (noclegi, gastronomia, handel, obiekty sportowe), dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy rekreacji indywidualnej zaleca się powierzchnię działki w przedziale 1000 - 1500 m², powierzchnię zabudowy do 30 %, powierzchnię biologicznie czynną – minimum 70 %, wysokość zabudowy do dwóch kondygnacji nadziemnych, dopuszcza się dachy jedno- i wielospadowe o nachyleniu połaci do 45°.

Maksymalna wysokość obiektów usługowych do trzech kondygnacji nadziemnych, pozostałe parametry zabudowy usługowej zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla zabudowy usługowej należy zapewnić odpowiednią ilość miejsc postojowych i powierzchnię terenów zielonych na poziomie minimum 30 % powierzchni działki.

Tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej (UTL) – wskazane w miejscowościach Chrostowa i Ojrzeń, jako przeznaczenie dopuszczalne ustala się zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz usługi podstawowe dla obsługi tych funkcji.

Dla zabudowy rekreacji indywidualnej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zaleca się powierzchnię działki w przedziale 1000 - 1500 m², powierzchnię zabudowy do 30 %, powierzchnię biologicznie czynną – minimum 70 %, wysokość zabudowy do dwóch kondygnacji nadziemnych, dopuszcza się dachy jedno- i wielospadowe o nachyleniu połaci do 45°.

Funkcje usługowe mogą być realizowane w budynkach mieszkalnych i budynkach rekreacji indywidualnej lub w formie zabudowy wolnostojącej o gabarytach nie większych niż budynki mieszkalne i budynki rekreacji indywidualnej.

Tereny rozwoju usług rekreacyjnych – tereny zlokalizowane na zachód od zabudowy miejscowości Pławno nad rzeką Wartą. Przeznaczone pod szeroko pojęte usługi rekreacyjne (obiekty sportowe – boiska, korty tenisowe, baseny kąpielowe kryte i otwarte, usługi noclegowe, gastronomiczne, handlowe, usługi kultury – muszla koncertowa, amfiteatr). Należy zapewnić odpowiednią ilość miejsc postojowych i powierzchnię terenów zieleni urządzonej. Powierzchnia biologicznie czynna nie może być mniejsza niż 50 % całej powierzchni terenu inwestycji.

Wielkość i forma projektowanych obiektów winna uwzględniać naturalne ukształtowanie terenu i położenie w sąsiedztwie zabytkowego układu przestrzennego miejscowości Pławno. Wprowadzana zabudowa i inne elementy zagospodarowania nie mogą powodować dysharmonii w zestawieniu z położonymi w sąsiedztwie obiektami zabytkowymi (pałac, park, kościół parafialny).

Tereny zabudowy usługowej – na wydzielonych działkach w poszczególnych miejscowościach, obejmują istniejące i projektowane obiekty usługowe oraz przewidziane do adaptacji na inny rodzaj usług oznaczone na mapie „Kierunki zagospodarowania” następująco:

UO – usługi oświaty,

UZ – usługi zdrowia,

UI – usługi bezpieczeństwa (straż pożarna, policja),

UG – usługi gastronomii,

UT – usługi turystyczne,

US – usługi sportu,

A – administracja,

Ukr – obiekty kultu religijnego,

UK – usługi kultury,

UH – usługi handlu.

W ramach wyznaczonych terenów winna być zabezpieczona odpowiednia ilość miejsc postojowych dla obsługi funkcji usługowej oraz uwzględniona zieleń towarzysząca. Zaleca się powierzchnię biologicznie czynną – minimum 20 % powierzchni terenu usług. Wysokość nowoprojektowanych obiektów usługowych winna nawiązywać do wysokości budynków sąsiednich przeważnie dwukondygnacyjnych.

Tereny cmentarzy (ZC) – czynne cmentarze to obiekty w Gidlach i Pławnie, wpisane do rejestru zabytków oraz cmentarz w Ciężkowicach. W sołectwie Gidle na wschód od istniejącej zabudowy przy granicy z lasami państwowymi wyznacza się teren dla nowego cmentarza.

Dla wszystkich w/w cmentarzy wyznacza się strefę ochronną szerokości 50 m.

Do gminnej ewidencji zabytków wpisano cztery nieczynne cmentarze: cmentarz ewangelicki w Michałopolu, cmentarz żydowski w Zagórze, cmentarz choleryczny w Rudzie (w terenie jedynie zachowana kapliczka) oraz cmentarz rzymskokatolicki przy kościele p.w. Św. Marii Magdaleny (w terenie przyległym do kościoła brak śladów grobów).

Tereny różnorodnej działalności gospodarczej – obejmują zabudowę produkcyjną, usługową, magazynową oznaczoną na mapie „Kierunki zagospodarowania” (**P,U**) oraz tereny eksploatacji surowców mineralnych (**PE**).

Tereny produkcyjno-usługowe obejmują istniejące i projektowane a także tereny do zagospodarowania po byłych zakładach, bazach i składach w miejscowościach: Borowa, Ciężkowice, Gidle, Pławno, Ruda, Włynice oraz tereny ofertowe w miejscowości Borki (sołectwo Gowarzów) przy drodze krajowej Radomsko – Częstochowa.

Wielkość działek i parametry zabudowy dla funkcji produkcyjnych i usługowych, zależnie od wymagań technologicznych i rodzaju wprowadzanej produkcji i usług oraz zgodnie z przepisami odrębnymi. Zaleca się wysokość budynków do 12,0 m i powierzchnię biologicznie czynną – minimum 20 % terenu zabudowy produkcyjnej czy usługowej.

W ramach działek z zabudową produkcyjną i usługową należy przewidzieć odpowiednią ilość miejsc postojowych oraz pasy zieleni izolacyjnej, szczególnie przy granicach ze strefą mieszkaniową.

Lokalizacje obiektów infrastruktury technicznej (wież, kominów, masztów, słupów itp.) o wysokości 50,0 m nad poziomem terenu i większej należy zgłosić i uzgodnić z Dowództwem Sił Powietrznych.

Tereny eksploatacji surowców mineralnych to eksploatacja kruszywa naturalnego na bazie udokumentowanych złóż w Rudzie oraz projektowana eksploatacja piasku w Wojnowicach.

Prowadzenie eksploatacji zgodnie z warunkami koncesji i po jej zakończeniu, rekultywacja terenu w kierunku wodnym (Ruda), w kierunku leśnym lub rolnym (Wojnowice).

Tereny gospodarstw rolnych i hodowlanych – obejmują istniejące gospodarstwa rolno-hodowlane (**RM**) w miejscowości Borki (sołectwo Gowarzów) oraz istniejące gospodarstwa rybne w Ojrzeniu i we Włynicach.

Gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa. Rozwój upraw polowych z wykorzystaniem gruntów ornych o wysokich klasach bonitacyjnych gleb wskazany jest w miejscowościach: Borowa, Ciężkowice, Gidle, Górka, Kajetanowice, Kotfin, Ludwików, Michałopol, Piaski, Pławno, Ruda, Stęszów, Włynice, Wojnowice, Zagórze.

Istniejące łąki w dolinach rzecznych tworzą korzystne warunki dla rozwoju gospodarstw hodowlanych szczególnie w miejscowościach: Borowa, Ciężkowice, Gidle, Górka, Kotfin, Piaski, Pławno, Stęszów, Włynice, Wojnowice.

Gęsta sieć rzeczna i tereny przylegające do istniejących cieków mogą być wykorzystane do rozwoju gospodarstw rybackich poprzez budowę stawów hodowlanych i realizację zabudowy dla obsługi tych gospodarstw – szczególnie w miejscowościach: Borowa, Włynice, Wygoda.

Przestrzenie publiczne – to obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości życia, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Uwzględniając cechy funkcjonalne i przestrzenne do przestrzeni publicznych zaliczono w niniejszym Studium rynku wraz z najbliższym otoczeniem w miejscowościach Gidle i Pławno.

Główny kierunek rozwoju dla tych przestrzeni to systematyczne podnoszenie walorów użytkowych i estetycznych tych obszarów oraz przyjmowanie rozwiązań w zakresie zagospodarowania łącznie z otaczającą je zabudową i sąsiednimi ulicami, które będzie:

- właściwie eksponować zachowane wartości historyczne centralnych placów miejscowości (rynków), jako elementów zabytkowych układów przestrzennych,
- dążyć do uprzywilejowania ruchu pieszych,
- kształtować funkcjonalność tych przestrzeni jako miejsc spotkań, wypoczynku i wydarzeń społeczno-kulturalnych.

Szczegółowe zasady zagospodarowania powyższych przestrzeni publicznych (jako fragmentów zabytkowych układów przestrzennych) zapisano w punkcie II.4 niniejszego Studium.

W przyszłości, po odpowiednim zagospodarowaniu, przestrzenią taką mogą być tereny wyznaczone w Pławnie dla rozwoju funkcji rekreacyjnych oraz zabytkowy park w Pławnie po jego rewaloryzacji i udostępnieniu dla społeczności gminy.

Tereny wyłączone z zabudowy – to tereny wzdłuż cieków powierzchniowych między wałami przeciwpowodziowymi, tereny leśne, tereny łąk zmeliorowanych i wyznaczone w Studium tereny dolin rzecznych. Na terenach tych dopuszcza się

jedynie lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji oraz obiektów związanych z ochroną przeciwpowodziową. Tereny wyłączone z zabudowy obejmują również strefy wokół projektowanego i istniejących czynnych cmentarzy oraz tereny w sąsiedztwie napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV, których zasięg winien być ustalany indywidualnie (zależnie od rodzaju i lokalizacji planowanej inwestycji) zgodnie z normą PN – E – 05100 - 1.

Ponadto lokalizacja obiektów budowlanych winna być ograniczona, jedynie do szczególnie uzasadnionych przypadków, w:

- obszarach występowania nieeksploatacyjnych złóż torfu,
- terenach zalewowych wg „Studium określającego obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią” – RZGW Poznań,
- obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz na terenach rolnych.

Na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej i terenach rolnych dopuszcza się jedynie zabudowę dla rolników posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni przekraczającej średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w gminie oraz pod warunkiem, że zabudowa będzie służyła obsłudze tego gospodarstwa.

Powyższe kierunki oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania należy uwzględnić w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

Pajęczańsko – Gidelski Obszar Chronionego Krajobrazu – projektowany w planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego w celu ochrony wysokich walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny rzeki Warty ze szczególnym uwzględnieniem naturalnego koryta rzeki oraz terenów przylegających do doliny. Obszar o całkowitej powierzchni 34 450 ha, położony jest na terenie gmin: Działoszyn, Gidle, Kobiele Wielkie, Ładzice, Nowa Brzeźnica, Pajęczno i Radomsko. Obejmuje cały obszar gminy Gidle.

Określa się zasady ochrony dla poszczególnych ekosystemów:

- czynna ochrona **ekosystemów leśnych**, w tym:
  - utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych,
  - sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych,
  - tworzenie i odtwarzanie stref ekotonowych, celem zwiększenia bioróżnorodności,
  - utrzymywanie i tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków,
  - zalesianie i zadrzewianie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej i nie przeznaczonych na inne cele, z wyłączeniem terenów, na których występują nieleśne siedliska przyrodnicze, podlegające ochronie,
  - zachowanie śródleśnych cieków, mokradeł, torfowisk, wrzosowisk, muraw kserotermicznych i piaszkowych oraz polan o wysokiej bioróżnorodności,
  - dopuszcza się rozwój funkcji rekreacyjnych na warunkach określonych w przepisach odrębnych,
- czynna ochrona **ekosystemów nieleśnych**, w tym:

- przeciwdziałanie zarastaniu łąk i pastwisk cennych ze względów przyrodniczych i krajobrazowych, poprzez prowadzenie zabiegów agrotechnicznych z uwzględnieniem wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstość i techniki koszenia),
- zachowanie śródpolnych torfowisk, obszarów wodno-błotnych, oczek wodnych wraz z pasem roślinności stanowiącej ich obudowę biologiczną oraz obszarów źródłiskowych cieków,
- kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez zachowanie mozaiki pól uprawnych, miedz oraz ochronę istniejących i formowanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- czynna ochrona **ekosystemów wodnych**, w tym:
  - zachowania zbiorników wód powierzchniowych wraz z ich naturalną obudową biologiczną,
  - utrzymanie i tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych oraz wokół zbiorników wodnych, w tym starorzeczy i oczek wodnych, w postaci pasów szuwarów, zakrzewień i zadrzewień jako naturalnej obudowy biologicznej, celem zwiększenia bioróżnorodności oraz ograniczenia spływu substancji biogennych,
  - prowadzenie prac regulacyjnych cieków wodnych w zakresie niezbędnym dla ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o zasady dobrej praktyki utrzymania rzek,
  - zwiększenie retencji wodnej poprzez realizację stawów hodowlanych i zbiorników retencyjnych,
  - zakaz lokalizacji obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów urządzeń wodnych, infrastruktury technicznej oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Krajowy korytarz ekologiczny w ramach sieci ECONET POLSKA – obejmuje znaczny obszar w północnej i środkowej części gminy. Zasady ochrony dla poszczególnych ekosystemów określono powyżej w ramach ustaleń dla projektowanego Pajęczańsko – Gidelskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Pomniki przyrody – istniejące pomniki przyrody (pojedyncze drzewa) wymieniono w punkcie 1.4. i przedstawiono na mapie „Kierunki zagospodarowania”.

W sąsiedztwie istniejących pomników przyrody zakazuje się:

- lokalizacji obiektów mogących stanowić zagrożenie dla ich zachowania
- wykonywania powierzchni nieprzepuszczalnych dla wody i robót ziemnych mogących naruszać ich system korzeniowy,
- prowadzenia działań powodujących zmiany warunków gruntowo-wodnych.

Projektowany rezerwat „Bagno w Ewinie” – na terenie Lasów Państwowych przy granicy z gminą Żytno, w obszarze występowania nieeksploatacyjnego złoża torfu oraz we fragmencie projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedliskowej **SOOS Torfowisko Żytno – Ewina w ramach sieci NATURA 2000**. Projektowany rezerwat wprowadza się do Studium na podstawie ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego. Szczegółowa granica rezerwatu oraz cele jego ochrony (zgodnie z ustawą o ochronie przyrody)

zostaną ustalone w zarządzeniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uznającym obszar za rezerwat przyrody. Proponuje się granicę rezerwatu pokrywającą się z granicą projektowanego obszaru Natura 2000.

Lasy ochronne – zasady ochrony dla wszystkich ekosystemów leśnych zapisano w ustaleniach dla projektowanego Pajęcząsko – Gidelskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Ponadto dla lasów ochronnych ustala się kontynuowanie prowadzonej przez Nadleśnictwo Gidle proekologicznej gospodarki wielofunkcyjnej, której priorytetem jest zachowanie bioróżnorodności i naturalności biocenoz, przy równoczesnym udostępnieniu lasów społeczeństwu oraz osiągnięciu dodatniego wyniku ekonomicznego.

Złóża surowców mineralnych – występujące na obszarze gminy złoża to eksploatowane złoża piasku „Ruda I” i „Ruda III” w Rudzie, projektowane do eksploatacji złoża piasku w Wojnowicach oraz nieeksploatacyjne, pozabilansowe złoża torfu.

Eksploatacja piasku winna być prowadzona zgodnie z zakresem określonym w koncesjach na wydobycie. Po zakończeniu eksploatacji tereny winny być poddane rekultywacji w kierunku wodnym (Ruda) oraz w kierunku leśnym lub rolnym (Wojnowice).

Złoża torfów o zbyt małych zasobach nie są przydatne do eksploatacji. Tereny występowania tych złóż (lasy, łąki, tereny rolne w dolinach rzek) winny być chronione przed zmianą sposobu użytkowania ze względu na warunki, jakie stwarzają dla rozwoju unikalnej roślinności. W obrębie jednego z terenów występowania złoża torfu wskazuje się lokalizację projektowanego rezerwatu przyrody.

Główny zbiornik wód podziemnych GZWP 408 Niecka Miechowska – obejmuje cały obszar gminy Gidle. Podstawowy kierunek ochrony dla wód podziemnych w ramach tego zbiornika to ograniczenie niekontrolowanego odprowadzania ścieków do gruntu i wód powierzchniowych, poprzez kontynuowanie w gminie inwestycji w zakresie gospodarki ściekowej oraz działań porządkujących gospodarkę odpadami.

Cieki wodne i doliny rzeczne – zasady ochrony dla ekosystemów wodnych określono w ustaleniach dla projektowanego Pajęcząsko – Gidelskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ponadto ustala się:

- zachowanie naturalnego biegu rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dotąd degradacji,
- odbudowę i utrzymanie drożności szczególnie małych cieków powierzchniowych i rowów melioracyjnych,
- zakaz zabudowy w dolinach rzecznych (jako naturalnych korytarzach ekologicznych), za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz obiektów związanych z gospodarką wodną i ochroną przeciwpowodziową.

Krajobraz kulturowy – jest to przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze, przechowując świadectwa działalności dawnych mieszkańców, staje się znakiem tożsamości danego obszaru. Zachowanie tego krajobrazu

poprzez rozsądne planowanie przestrzenne stworzy podstawę do harmonijnego rozwoju społecznego i gospodarczego w obszarze gminy.

Szczegółowe ustalenia dotyczące zachowania tego krajobrazu przedstawiono w punktach:

- II.2. – Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
- niniejszym punkcie II.3. – Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk, odnośnie środowiska, jego zasobów oraz przyrody,
- II.4. – Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- II.10. – Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Na terenie gminy Gidle nie występują **uzdrowiska**.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków opisano w punkcie I.5.

Strefy A ochrony konserwatorskiej - obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków, tereny objęte ścisłą ochroną konserwatorską,.

Za podstawową zasadę ochrony w tych strefach uznaje się uzgadnianie wszelkich planowanych działań w ich obrębie poprzez uzyskanie odpowiednich decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Strefy A ochrony konserwatorskiej obejmują:

- obiekty i obszary kultu religijnego tj. **Zespół klasztorny O.O. Dominikanów, Zespół klasztorny Kartuzów oraz Kościół parafialny p.w. Św. Marii Magdaleny** w Gidlach, dla których ustala się pozostawienie w obecnym użytkowaniu, z zachowaniem wszystkich elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym; Zespół klasztorny O.O. Dominikanów uznaje się za zabytek reprezentatywny zgodnie z „Wojewódzkim programem opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2008-2011”; dla Zespołu Klasztornego O.O. Dominikanów dopuszcza się obiekty usług dla ruchu pielgrzymkowego (gastronomia, hotelarstwo, rekreacja i wypoczynek), obiekty edukacyjne, obiekty muzealne w tym plenerowe, urządzenia komunikacji pieszej i kołowej wraz z parkingami;
- **Zespół dworski w Ciężkowicach** (obecnie nie użytkowanego) proponuje się wykorzystanie na cele usług turystycznych, gastronomicznych, kulturowych, ewentualnie funkcję mieszkaniową. Wszelkie prace remontowe przy budynku oraz kształtowanie zieleni w parku, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- **Cmentarze w Gidlach i Pławnie** - ustala się ochronę poprzez zachowanie rozplanowania alejek i kwater, bieżącą konserwację zieleni, odnawianie zabytkowych nagrobków przy zachowaniu ich formy architektonicznej.
- **Pałac w Pławnie** utrzymuje się w obecnym użytkowaniu na potrzeby służby zdrowia.
- **Park w Pławnie** - bardzo zaniedbany, ale z zachowanymi okazami starych drzew i resztkami architektury ogrodowej, ustala się uporządkowanie

istniejącej zieleni w kierunku odtworzenia pierwotnego założenia kompozycyjnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na komponowane grupy starych drzew i rzadkich gatunków, w tym pomników przyrody, odrestaurowanie dawnej architektury ogrodowej i stawu parkowego z wyspą. Wszelkie prace należy prowadzić w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Po odrestaurowaniu proponuje się udostępnienie parku (większej części jego powierzchni) dla społeczności gminy – nowa przestrzeń publiczna. Część parku, przylegająca do obecnego szpitala winna pozostać do dyspozycji usług zdrowia.

Strefy B ochrony konserwatorskiej - układy przestrzenne w miejscowości Gidle i Pławno, **wpisane do gminnej ewidencji zabytków**, dla których ustala się:

- zakaz wtórnych podziałów działek, naruszających historyczny układ przestrzenny,
- utrzymanie pierzejowej zabudowy rynków oraz fragmentów ulic z nich wychodzących,
- możliwość realizacji zabudowy oficynowej mieszkalnej i gospodarczej w granicach między poszczególnymi działkami,
- zakaz lokalizacji obiektów, które formą i wielkością zakłóciłyby ogólny widok na sylwetę układy lub przysłoniły istniejące obiekty zabytkowe.

Ponadto miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzane dla tych stref winny obowiązkowo ustalić:

- obowiązujące linie zabudowy, szczególnie w obrębie rynków i ulic z nich wychodzących,
- warunki realizacji nowej zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem skali wielkości nowoprojektowanych obiektów w zakresie wysokości, szerokości elewacji frontowej, kształtu i układu dachu, rozmieszczenia i formy stolarki okiennej i drzwiowej w elewacji frontowej,
- sposób umieszczania i formę nośników reklamowych wolnostojących i na budynkach.
- sposób kształtowania płaszczyzn rynków w zakresie funkcji i nawierzchni.

Strefy ochrony ekspozycji.

Ustala się strefy ochrony dla ekspozycji zabytkowych zespołów klasztornych O.O. Dominikanów i Kartuzów w Gidlach, przedstawione na mapie „Kierunki zagospodarowania”. W przypadku sporządzenia w tych strefach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy wprowadzić ustalenia dotyczące m.in. ograniczenia intensywności, gabarytów i wysokości zabudowy lub jej wykluczenia a także zasady kształtowania zieleni i innych elementów zagospodarowania przestrzennego, mające na celu harmonijne kształtowanie krajobrazu i ochronę ekspozycji zespołów klasztornych. W strefach tych, dla nowej zabudowy mieszkaniowej zaleca się maksymalną wysokość budynków do dwóch kondygnacji, w tym poddasze użytkowe. Dla innych budynków wysokość do 7,5 m od poziomu terenu. Wyklucza się lokalizację obiektów infrastruktury technicznej jak maszty telefonii, słupy linii wysokiego napięcia, elektrownie wiatrowe itp.

Stanowiska archeologiczne.

W oparciu o istniejące stanowiska archeologiczne, zidentyfikowane na podstawie badań w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) – stan na 30.01.2008 r.,

w rejonach ich występowania wyznacza się **strefy OW ochrony archeologicznej**.

W strefach tych ustala się:

- ochronę stanowisk archeologicznych, ujętych w ewidencji służby ochrony zabytków,
- przed przystąpieniem do prac związanych z naruszeniem powierzchni ziemi (takich jak: fundamentowanie obiektów budowlanych, powierzchniowa eksploatacja surowców mineralnych, budowa zbiorników wodnych, podziemnych obiektów infrastruktury technicznej itp.) obowiązek uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Podstawową zasadą ochrony dla **obiektów i obszarów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków** jest ustanowienie tej ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Dla **obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków** ustala się następujące zasady ochrony, które należy uwzględnić przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- przed przystąpieniem do prac przy zabytkach wpisanych do gminnej ewidencji zabytków należy uzyskać opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- przebudowa obiektu z zachowaniem głównych gabarytów budynku i formy elewacji frontowej, szczególnie w zakresie rozmieszczenia i kształtu stolarki okiennej i drzwiowej,
- rozbiórka obiektów w złym stanie technicznym po sporządzeniu ich inwentaryzacji z uwzględnieniem zaleceń Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- nakaz uporządkowania terenu wokół zabytku (pielęgnacja zieleni, wprowadzenie ogrodzeń),
- bieżąca pielęgnacja zieleni na terenach cmentarzy,
- kształtowanie zieleni w parkach podworskich w kierunku odtworzenia pierwotnych kompozycji parków,
- zachowanie i bieżąca konserwacja kościoła w Pławnie wraz z przyległym terenem oraz kapliczek przydrożnych i terenów w ich bezpośrednim sąsiedztwie, jako cennych elementów krajobrazu kulturowego gminy.

Ponadto proponuje się wykorzystać obiekty zabytkowe na różne funkcje:

- domy mieszkalne – również dla lokalizacji różnorodnych usług, szczególnie w centralnych częściach miejscowości,
- chałupy – jako „drugie domy”, rozwinięcie bazy agroturystycznej,
- nie użytkowane budynki inwentarskie, młyny, spichlerz – zagospodarowanie zgodne z przeznaczeniem pierwotnym lub przystosowanie do nowych funkcji związanych z turystyką, wypoczynkiem, gastronomią,
- nie użytkowana remiza w Pławnie – przystosowanie dla usług kultury, usług gastronomicznych itp.

Miejsca pamięci narodowej – to mogiły, pomniki i tablice upamiętniające wydarzenia z czasów I i II wojny światowej – ustala się ich ochronę poprzez bieżącą konserwację i pielęgnację otaczającej je zieleni. Utrzymuje się przebiegający przez obszar gminy pieszy Szlak Partyzancki im. Henryka

Dobrzańskiego „Hubala”, upamiętniający miejsca walk żołnierzy i partyzantów w czasie II wojny światowej.

Dobra kultury współczesnej – na obszarze gminy brak jest obiektów, które można by zaliczyć do dóbr kultury współczesnej.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Ustala się następujące **kierunki rozwoju systemów komunikacji**:

- obsługa komunikacyjna obszaru gminy na bazie istniejącego **układu drogowego (droga krajowa, drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne)** wymienione w punkcie I.14.,
- przebudowa i rozbudowa istniejących dróg do parametrów określonych w przepisach odrębnych (droga krajowa klasy GP – główna ruchu przyspieszonego, drogi wojewódzkie klasy G – główne lub klasy Z - zbiorcze, drogi powiatowe klasy Z – zbiorcze, drogi gminne klasy L – lokalne lub D – dojazdowe), w tym wyposażenie dróg w chodniki, na przebiegu przez tereny zabudowane, zalecane jest wprowadzanie w pasach drogowych zieleni izolacyjnej,
- realizacja nowych dróg, niezbędnych dla obsługi wyznaczonych w Studium terenów do zainwestowania,
- utrzymanie istniejących i budowa nowych **parkingów** (wyposażonych w urządzenia sanitarne), w lokalizacjach wskazanych w Studium (Gidle, Pławno, Ciężkowice),
- utrzymanie, rozbudowa i przebudowa istniejącej **stacji paliw** w Pławnie w granicach zajmowanego obecnie terenu,
- dopuszcza się lokalizację **stacji paliw** na wyznaczonych w Studium terenach produkcyjno – usługowych pod warunkiem nie stwarzania uciążliwości dla terenów sąsiednich,
- wyznacza się następujące przebiegi dla **tras rowerowych**, w terenach zabudowanych wskazana budowa **ścieżek rowerowych**:
  - a. Gidle – Ewina (gmina Żytno) ścieżka turystyczno-edukacyjna,
  - b. Gidle – Niesulów,
  - c. Wygoda – Jasień (gmina Kobiele Wielkie) ścieżka turystyczno-edukacyjna,
  - d. Pławno – Zagórze – Ojrzeń – Jasień (gmina Kobiele Wielkie),
  - e. Śliwaków (gmina Kłomnice) – Borowa – Ciężkowice,
  - f. Wygoda – Stanisławice – Pławno,
  - g. Wzdłuż dróg powiatowych, łączących gminy Kłomnice i Kobiele Wielkie, w ramach Łódzkiej Magistrali Rowerowej N-S,
- wprowadza się projektowany „Wojewódzki Szlak Konny” w północnej części gminy oraz projektowany „Szlak Dworów i Pałaców” – szlak samochodowy po trasie istniejącej drogi wojewódzkiej Radomsko – Żytno, jako elementy kulturowo – turystycznego pasma rozwoju w aktualizacji planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego,
- utrzymuje się przebieg przez teren gminy **linii kolejowej** relacji Warszawa – Częstochowa w granicach terenu kolejowego (teren zamknięty).

Ustala się następujące **kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej**:

- **zaopatrzenie w wodę** odbiorców we wszystkich miejscowościach gminy z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej (miejscowości wyposażone w wodociąg i przewidziane do zwodociągowania przedstawiono na mapie „Kierunki zagospodarowania”,
- zasilanie sieci wodociągowej z istniejących ujęć wód wglębnych w Gidlach, Stęszowie, Ludwikowie i Włynicach,
- zasilanie sieci wodociągowej w Kajetanowicach i Piaskach z ujęcia w Garnku (gmina Kłomnice),
- **odprowadzenie ścieków sanitarnych** systemem istniejących i projektowanych kanałów (miejscowości wyposażone w kanalizację sanitarną i przewidziane do skanalizowania przedstawiono na mapie „Kierunki zagospodarowania”),
- obowiązek podłączenia do istniejącej i projektowanej kanalizacji sanitarnej wszystkich istniejących i nowoprojektowanych obiektów w tych miejscowościach,
- rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Gidlach,
- realizacja oczyszczalni ścieków w Zabrodziu,
- dla zabudowy rozproszonej – realizacja szczelnych wybieralnych zbiorników do gromadzenia ścieków sanitarnych z obowiązkiem wywozu ścieków do oczyszczalni gminnych; dopuszcza się stosowanie oczyszczalni przydomowych na terenach przydatnych dla ich realizacji ze względu na warunki gruntowo – wodne,
- **wywóz odpadów stałych** na składowisko poza obszarem gminy,
- likwidacja składowiska „Złota Góra” w Pławnie i rekultywacja terenu w kierunku rolnym,
- kontynuacja selektywnej zbiórki odpadów,
- objęcie wszystkich „wytwórców odpadów” zorganizowanym wywozem odpadów prowadzonym przez specjalistyczne jednostki,
- utrzymanie przebiegu i zachowanie normatywnych odległości od (istniejącego i projektowanego) **gazociągów wysokiego ciśnienia**, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- stosowanie ekologicznych **źródeł ciepła** do ogrzewania wszelkich obiektów, w tym z wykorzystaniem energii z biomasy, wierzby energetycznej, energii wiatrowej, wodnej, słonecznej, geotermalnej,
- utrzymanie istniejącej **stacji energetycznej i linii 110 kV**,
- budowa **sieci elektroenergetycznych** i stacji transformatorowych 15/04 kV w zależności od zapotrzebowania mocy i miejsca lokalizacji nowego zainwestowania,
- zaleca się stosowanie **energii odnawialnej** m.in. wiatrowej, wodnej, słonecznej, geotermalnej oraz dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń z jej zastosowaniem na całym obszarze gminy, pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi, każdorazowo lokalizacja takich urządzeń i obiektów winna być poprzedzona wnikliwą analizą uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych, w tym krajobrazowych,
- w zakresie **łączności publicznej** ustala się dalszą rozbudowę **systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych** zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie; postuluje się budowę infrastruktury światłowodowej w celu objęcia całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemem sieci wojewódzkiej i krajowej, z zachowaniem w lokalizacji przepisów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; rozwój w/w systemów w zależności od występujących potrzeb w gminie i regionie,

- **dopuszcza się lokalizację sieci, urządzeń, zabudowy i innych elementów infrastruktury technicznej na całym obszarze gminy, pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi.**
- lokalizację obiektów infrastruktury technicznej o wysokościach przekraczających wysokość istniejącej zabudowy w strefach ochrony ekspozycji zespołów klasztornych w Gidlach, należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- lokalizację obiektów infrastruktury technicznej (wież, kominów, masztów, słupów itp.) o wysokości 50,0 m nad poziomem terenu i większej należy zgłosić i uzgodnić z Dowództwem Sił Powietrznych.

Powyższe kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej należy uwzględnić w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Inwestycja celu publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to działanie o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym) stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, ujęte w Studium:

- wyznaczenie i budowa tras i ścieżek rowerowych, opisanych w punkcie II.5. i przedstawionych na mapie,
- przebudowa istniejących dróg gminnych, budowa chodników,
- budowa linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych dla obsługi wyznaczonych w Studium terenów przeznaczonych pod nowe zainwestowanie - zależnie od występujących potrzeb,
- budowa sieci wodociągowej w miejscowościach wskazanych na mapie,
- modernizacja ujęć wody w Gidlach, Ludwikowie i Włynicach,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach wskazanych na mapie,
- budowa oczyszczalni ścieków w Zabrodziu,
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gidlach,
- budowa zbiorników retencyjnych: Ojrzeń i Pławno na rzece Mękwie oraz zbiornika Zabrodzie na Kanale Lodowym (Wierciczce), zgodnie z Wojewódzkim programem małej retencji dla województwa łódzkiego,
- utworzenie Gidelskiego Parku Turystyki, Rekreacji i Edukacji Ekologicznej – szereg działań i inwestycji w zakresie turystyki, rekreacji, sportu, kultury, oświaty, komunikacji i ochrony zabytków w Gidlach (tereny usługowe przy siedzibie Urzędu Gminy, rynek, klasztor o.o. Dominikanów i tereny do niego przyległe) oraz w Pławnie (rynek i tereny przyległe),
- budowa boiska sportowego w miejscowości Borowa,
- budowa nowego cmentarza w Gidlach,
- przekształcenie i rehabilitacja przestrzeni publicznych (płyty rynków wraz z terenami przyległymi w miejscowości Gidle i Pławno).

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Działaniami ponadlokalnymi dla gminy Gidle, ujętymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego i przyjętymi do Studium są opisane w punkcie II.4. i przedstawione na mapie „Kierunki zagospodarowania”:

- utworzenie rezerwatu przyrody „Bagno w Ewinie”, na terenie lasów państwowych, przy granicy z miejscowością Ewina (gminy Żytno),
- wyznaczenie Pajęczańsko - Gidelskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w obręb którego wchodzi gmina Gidle w granicach administracyjnych..

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² oraz obszary przestrzeni publicznych.

Obszary wyznaczone do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przedstawiono na mapie „Kierunki zagospodarowania”. Są to obszary wymagające:

- uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne terenów leśnych w Wojnowicach i rolnych w Pławnie,
- scaleń istniejących działek geodezyjnych i ich powtórnego podziału na działki budowlane w miejscowości Górka,
- rehabilitacji i ochrony ze względu na wartości kulturowe i zabytkowe – przestrzenie publiczne w obrębie rynków w miejscowości Gidle i Pławno,
- ustaleń dla terenu górniczego „Ruda III” w Rudzie.

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Obszary do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przedstawiono na mapie „Kierunki zagospodarowania”. Są to obszary wymagające ustalenia zasad zabudowy w obszarach gruntów prywatnych o tradycyjnych podziałach rolnych, przeznaczanych w Studium dla funkcji mieszkaniowej w Gidlach - Niesulowie, dla zabudowy rekreacji indywidualnej we Włynicach i Chrostowie, dla zabudowy rekreacji indywidualnej, usług turystycznych i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Stanisławicach, Wygodzie i Gowarzowie, dla zabudowy produkcyjnej i usługowej w Gowarzowie - Borkach a także dla terenów rozwoju usług rekreacyjnych w Pławnie..

Wymienione wyżej obszary wymagają zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne. Nie wymagają zmiany przeznaczenia gruntów leśnych. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mogą być opracowane dla całości terenu wyznaczonego w Studium lub dla jego części.

Plany te będą sporządzane w miarę występujących potrzeb w wyniku zgłaszanych wniosków.

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna – wyznaczona w Studium to część terenów gminy, w tym:

- **Tereny rolne o glebach chronionych II – IV klasy bonitacyjnej**, dla których ustala się:
  - preferencje dla intensywnej produkcji rolnej,
  - dopuszcza się zabudowę dla obsługi gospodarstw rolnych o powierzchni większej niż średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie oraz obiekty infrastruktury technicznej;

- **Tereny łąk zmeliorowanych**, dla których ustala się:
  - zachowanie tradycyjnej gospodarki łąkowej w dolinach rzek,
  - zakaz realizacji obiektów budowlanych, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz obiektów związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Dla wszystkich **terenów rolnych** ustala się:

- utrzymanie i wzbogacanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- prowadzenie różnorodnej produkcji rolniczej,
- wprowadzanie rolnictwa ekologicznego,
- na bazie działalności rolniczej rozwój funkcji rekreacyjnych (np. agroturystyka, budownictwo letniskowe, stadniny koni i kluby jeździeckie, aktywny wypoczynek w gospodarstwach rybackich).

Dla **terenów stawów hodowlanych i gospodarstw rybackich** ustala się:

- utrzymanie istniejących obiektów,
- rozwój tej formy działalności w oparciu o istniejące ciekły wodne.

Leśna przestrzeń produkcyjna obejmuje wszystkie **tereny lasów** oraz wskazywane w Studium **tereny do zalesienia**. Dla obszarów tych ustala się następujące zasady:

- prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o plany urządzenia lasu,
- uwzględnienie w gospodarce leśnej warunków niezbędnych dla odnowy i funkcjonowania zbiorowisk roślinnych i ich siedlisk wskazywanych w ramach sieci Natura 2000,
- kontynuowanie w lasach państwowych proekologicznej gospodarki wielofunkcyjnej, której priorytetem jest zachowanie bioróżnorodności i naturalności biocenoz, przy równoczesnym udostępnianiu lasu społeczeństwu oraz osiągnięciu dodatniego wyniku ekonomicznego,
- przebudowa drzewostanów w lasach pozostałych,
- dopuszcza się rozwój funkcji rekreacyjnych na warunkach określonych w przepisach odrębnych,
- dopuszcza się realizację obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji,
- wprowadzanie zalesień na terenach o niskich klasach bonitacyjnych, tworzących zwarte kompleksy w powiązaniu z istniejącymi terenami leśnymi.

Przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne planuje się w różnym zakresie terenowym we wszystkich miejscowościach gminy. Grunty rolne będą przeznaczone pod realizację zabudowy mieszkaniowej, zabudowy rekreacji indywidualnej, usługowej, produkcyjnej a także pod realizację obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji, zgodnie z oznaczeniami na mapie „Kierunki zagospodarowania”.

W niewielkim zakresie terenowym przewiduje się **przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne** w miejscowości Wojnowice z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową mieszaną i pod eksploatację surowców mineralnych.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego sytuuje gminę Gidle w obszarze przechwytywania wód powodziowych rzeki Warty z urbanizującej się zlewni województwa śląskiego.

Tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi wskazano w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy na podstawie „Studium określającego obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią” – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Poznań. Od wielu lat nie obserwuje się podtopień zabudowy w miejscowościach położonych w/w terenach.

Tereny zabudowy ujęte w niniejszym studium, a znajdujące się w obrębie terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wg RZGW, zostały uwzględnione na podstawie wcześniejszych opracowań planistycznych tj. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gidle z listopada 1990 r. i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gidle z 2000 r.

W świadomości lokalnej społeczności gminnej zawsze pozostawały jako tereny przeznaczone do zabudowy. Tereny te zostały zlokalizowane wzdłuż istniejących dróg, jako uzupełnienie zabudowy istniejącej, w zakresie niezbędnym dla rozwoju miejscowości oraz na podstawie wniosków złożonych przez właścicieli gruntów.

W Studium wyznaczono zasięg obszaru dolin rzecznych, w których nie dopuszcza się zabudowy za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej, gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, co zagwarantuje swobodny przepływ wód powodziowych.

Ponadto ustalono zakaz lokalizacji obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i zbiorników wodnych z wyjątkiem obiektów urządzeń wodnych, infrastruktury technicznej oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej lub rekreacyjnej.

Wszystkie miejscowości, które znalazły się w obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wg RZGW zostaną objęte kanalizacją sanitarną, przewidzianą do realizacji zgodnie z Koncepcją kanalizacji sanitarnej dla gminy Gidle z 2008 r.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w ustaleniach dla tych terenów powinny wprowadzić obowiązek stosowania środków i rozwiązań technicznych zwiększających odporność projektowanych obiektów na zagrożenia powodziowe.

Po określeniu terenów bezpośredniego zagrożenia powodzią w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego będą obowiązywały na nich przepisy szczególne, wynikające z ustawy Prawo wodne.

Na terenie gminy nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwanie się mas ziemnych.

12. Obszary lub obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Na terenie gminy nie występują obszary i obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

Na terenie gminy nie występują obszary pomników zagłady.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Obszary do rekultywacji – wskazany na mapie „Kierunki zagospodarowania” teren po gminnym składowisku odpadów „Złota Góra” w sołectwie Pławno. Przewidziana jest rekultywacja w kierunku rolnym, w tym wykonanie warstwy izolacyjnej, warstwy glebotwórczo – rekultywacyjnej, nawożenie, wysiew roślin i prowadzenie pielęgnacji zabudowy biologicznej przez okres 3 lat od zamknięcia składowiska.

Rekultywacji wymagać będą również tereny PE, po zakończeniu eksploatacji surowców mineralnych. Kierunki rekultywacji po zakończeniu eksploatacji złóż określono w punkcie II.3.

Obszary wymagające rehabilitacji i przekształceń – to tereny przestrzeni publicznych w rejonie rynków w miejscowościach Gidle i Pławno, położone w obrębie stref B ochrony konserwatorskiej oraz teren parku przy szpitalu w Pławnie i teren zespołu dworskiego w Ciężkowicach, jako strefy A ochrony konserwatorskiej. Zasady zagospodarowania dla tych obszarów określono w punkcie II.2. oraz w punkcie II.4. niniejszego Studium.

15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Jedynym terenem zamkniętym na obszarze gminy jest linia kolejowa relacji Warszawa – Częstochowa, przebiegająca wzdłuż północno-zachodniej granicy gminy. Na terenie gminy Gidle brak jest przystanków i stacji kolejowych.

16. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Nie występują na obszarze gminy Gidle.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków zagospodarowania.

Kierunki zagospodarowania przyjęto w Studium na podstawie uwarunkowań takich jak:

- uwarunkowania ekofizjograficzne:
  - ustalono ochronę najcenniejszych przyrodniczo obszarów,
  - wprowadzono ograniczenia dla zabudowy,
  - wykorzystano wnioski z opracowania ekofizjograficznego, wskazujące tereny przydatne dla różnych rodzajów zagospodarowania,
- istniejące zagospodarowanie terenów:
  - wyznaczono tereny do zagospodarowania jako kontynuację istniejącego zainwestowania,
  - dla terenów sąsiadujących o różnym przeznaczeniu ustalono zasady zagospodarowania ograniczające ich ewentualne niekorzystne oddziaływanie na sąsiadów,
- dziedzictwo kulturowe i zabytki:
  - wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej,
  - ustalono zasady ochrony zabytków oraz uwzględniono ich wykorzystanie dla różnych rodzajów zagospodarowania,
- wnioski zgłoszone do Studium:
  - uwzględniono większość wniosków zgłoszonych do Studium,
  - odrzucono jedynie wnioski pozostające w sprzeczności z występującymi uwarunkowaniami,
- ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego:
  - wprowadzono projektowany obszar chronionego krajobrazu,
  - wprowadzono projektowany rezerwat przyrody.

Uzasadnienie przyjętych rozwiązań.

Za podstawowe zasady przy formułowaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gidle uznano ład przestrzenny (w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) oraz rozwój zrównoważony (w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska).

Obszary przeznaczone pod różne rodzaje zainwestowania oraz obszary do ochrony wyznaczono w oparciu o uwarunkowania zidentyfikowane w części I Studium.

Przyjęte rozwiązania kontynuują politykę przestrzenną gminy ujętą w poprzedniej edycji Studium.

Uwzględniają kierunki rozwoju gminy zapisane w „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Gidle na lata 2008 – 2015” oraz inwestycje ujęte w „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Gidle na lata 2008 – 2015” oraz w „Wojewódzkim programie małej retencji dla województwa łódzkiego”.

Wynikają z potrzeb rozwojowych gminy zgłoszonych we wnioskach do Studium.

Synteza ustaleń projektu studium.

W części I Studium zidentyfikowano uwarunkowania przestrzenne, gospodarcze, społeczne, środowiskowe i kulturowe, które zdecydowały o możliwościach i potrzebach rozwoju gminy oraz o sformułowanych w części II Studium, kierunkach zagospodarowania przestrzennego.

Określono rodzaj i formy zabudowy poszczególnych miejscowości, wyposażenie w usługi oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Gmina jest niedostatecznie wyposażona w kanalizację sanitarną, w stosunku do wyposażenia w sieć wodociągową. Stwierdzono również, że obsługa komunikacyjna gminy oparta jest o układ drogowy oraz, że występują braki w zakresie parkingów.

Ogólnie dobry stan jakości środowiska, różnorodność występujących ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych, bogata sieć hydrograficzna oraz zdefiniowane zagrożenia tego środowiska, wynikające z działalności człowieka, pozwoliły na prawidłowe ustalenie kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, szczególnie dotyczących ochrony terenów cennych przyrodniczo, właściwych kierunków rozwoju systemów infrastruktury technicznej oraz wskazanie terenów dla lokalizacji różnych funkcji (mieszkaniowych, usługowych, produkcyjnych, rolnych, leśnych).

Uwarunkowania w zakresie dziedzictwa kulturowego i zabytków objęły stanowiska archeologiczne systemu AZP, miejsca pamięci narodowej oraz obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków.

W części I Studium przedstawiono również obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych, stan prawny gruntów oraz zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

W części II Studium określono kierunki zagospodarowania przestrzennego, poprzez wyznaczenie terenów i zapis zasad ich zainwestowania dla funkcji mieszkaniowych (zabudowa jednorodzinna, wielorodzinna, mieszana, budownictwo rekreacji indywidualnej), gospodarczych (zabudowa produkcyjna, usługowa, magazynowa, eksploatacja surowców mineralnych, tereny gospodarstw rolnych, hodowlanych, rybackich, tereny rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej), różnorodnych usług, w tym turystyczno – wypoczynkowych i rekreacyjnych. Wskazano tereny przestrzeni publicznych oraz ustalono zasady ich zagospodarowania.

Ustalono ochronę środowiska przyrodniczego na całym obszarze gminy, wprowadzając projektowany obszar chronionego krajobrazu oraz wyznaczono obszary i ustalono zasady ochrony dla lasów, pomników przyrody, projektowanego rezerwatu, istniejących terenów górniczych, nieeksploatacyjnych złóż torfu i użytkowych złóż piasku, głównego zbiornika wód podziemnych, dolin rzecznych.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków wyznaczono strefy A i B ochrony konserwatorskiej, strefy OW ochrony archeologicznej i strefy ochrony ekspozycji oraz ustalono zasady ochrony i propozycje wykorzystania obiektów zabytkowych.

Przyjmując istniejący układ drogowy jako podstawę obsługi komunikacyjnej gminy wprowadzono projektowane trasy i ścieżki rowerowe oraz wskazano lokalizacje dla parkingów.

W zakresie infrastruktury technicznej Studium ustaliło kierunki rozwoju i zasady funkcjonowania dla gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej, łączności publicznej i gospodarki odpadami.

Wskazano inwestycje celu publicznego oraz ich rozmieszczenie na obszarze gminy a także obszary do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ustalono obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

Wykaz wykorzystanych materiałów:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gidle – 2000 r.
2. Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Gidle marzec 2008 r.
3. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gidle na lata 2008 –2015 – Poznań 2007 r. ECD Europejskie Centrum Doradcze Dariusz Klityński,
4. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Gidle na lata 2008 – 2015 – Poznań 2007r. ECD Europejskie Centrum Doradcze Dariusz Klityński,
5. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego – Zarząd Województwa Łódzkiego Łódź 2002 r.
6. Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2008-2011” –Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2007 r. Nr 239, poz. 2218,
7. Wojewódzki program małej retencji dla województwa łódzkiego – przyjęty Uchwałą Nr LIII/887/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28.03.2006r
8. Gminna Ewidencja Zabytków 2008 r.
9. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Gidle – Wojewódzkie Biuro Projektów w Częstochowie listopad 1990 r.
10. Gminny program ochrony środowiska dla gminy Gidle – 2004 r.
11. Gminny plan gospodarki odpadami dla gminy Gidle – 2004 r.
12. Koncepcja sieci wodociągowej,
13. Koncepcja kanalizacji sanitarnej dla gminy Gidle – AKP Zakład Usług Projektowych Kłomnice wrzesień 2008 r.,
14. Plan odnowy miejscowości Pławno na lata 2008 – 2015, załącznik do Uchwały Nr XVIII/93/08 Rady Gminy w Gidlach z dnia 03.09.2008 r.,
15. Informacje Urzędu Gminy Gidle oraz wnioski, które wpłynęły w wyniku ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Aneks – wykaz stanowisk archeologicznych (AZP)

Stan na dzień 30.01.2008 r.

Mapy i zestawienia tabelaryczne – materiały z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim.
(tylko w wersji papierowej)